

"KOVA"
Savaitinis laikraštis
Heina kas penktą Phil'a., Pa.
Lėidžia
**LIETUVIŲ SOCIALIZTU
SAJUNGA AMERIKOJE.**
(Inkorporuota Balandžio 28 d. 1908)

PRENUMERATA:
Metams į visas dalis svieto \$2.00.
Pusel metų \$1.00.
Apgarsimų kainos ant užklauso.

Redaktorius — K. Vidikas.
Admlstratorius — A. Žymontas.
Su visokiais reikalais kreiptis šiuo adresu:

"KOVA"
1815 E. Moyamensing ave.
Philadelphia, Pa.

KOVA

Organas Lietuviu Socijalistu Sajungos Amerikoje.

"KOVA"
The Lithuanian weekly
Published every Friday, Phil'a., Pa.
by the
**LIITHUANIAN SOCIALIST
FEDERATION OF AMERICA.**
(Incorporated April 28, 1908)

SUBSCRIPTION RATES:
In all parts of the world per year \$2.

Editor — K. Vidikas.
Business Manager — A. Žymontas.

Advertising rates on a
All communications should be ad-
ressed to:

"KOVA"
1815 E. Moyamensing
Philadelphia, Pa.

No. 9 TELEFONO NO. **PHILADELPHIA, PA., 28 d. VASARIO (February) 1913 m.** TELEPHONE: **Met IX**
KEYSTONE MAIN 2958. ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1908 THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA. KEYSTONE MAIN 2958.

AMERIKA.

**Nereikalaus skaitymo
nuo ateivių.**

Washington. Skaitytojai žino, kad Dillinghamo-Rooto bilius varžymui ateivių, ypač revoliucionierių, buvo taip pataisytas, kad nuo ateivių būtų reikalaujama tik mokėti skaityti bent kokio kalbą.

Tą pertaisytą bilijų ir buvo priėmęs Suveniatų Valstijų kongresas — senatas ir atstovų butas. Bet prezidentas Taftas po bilium nepasirašė, vetavo jį.

Tatai bilius turėjo eit išnauju nubalsavimui kongresui. O išnaujo senatas nubalavo jį priimt, bet atstovų butas atmetė. Tokiu būdu bilius ir nevyksta gyveniman. Užtai ateivystė pasiliko taip pat, kaip kad buvo.

Taftas nepasirašė po bilium, turbūt, iš dalies ir dėlto, kad daugybė čia gimusių piliečių, o taipgi ir ateivių prisijungė Taftui protestus prieš minėtą bilijų.

**Bagočiaus teismo
teismas.**

Bostone per trečiųjų teisimą F. J. Bagočius prisipažino, kad jis įskundė SLA, Massachusetts Apdraudos skyriui ir kad tuomi peržengė socializmo principus. Bagočius į tą teismą pašaukė LSS. 60 kp. narius, kurie padavė Pild. Kom. skundą ant Bagočiaus.

Teismas išnešė šią rezoliuciją:

„Mēs pripažįstame, kad mažuma 60 kuopos LSS. turėjo tiesią kreiptis į P-mąjį Komitetą, reikalaujant Bagočiaus incidento ištyrimo, bet atrandame, kad 19 narių LSS. 60 kuopos parašė skundą per daug šiurkščioji formoj.

Pradėję svarstyti santikius F. Bagočiaus su SLA. — atradome, jog mūsų teismas nėra pilnai kompetentiškas apspręsti visus tuos dalykus dėlėi stokos faktų.

Suokalbis ant gubernat.

Albany, N. Y. Tulas žmogus, kuris savo pravardės nepasako, atėjęs New Yorko valstijos gubernatoriaus Sultzerio kanceliarijon, papasakojo, kad girdėjo suokalbį ant Sultzerio gyvasties. Tą jis nugirdęs už vienos dirbtuvės sienų.

Sufragisčių maršas.

16 sufragisčių kelianja iš Newarko, N. J., pėčios į Washingtoną, kad dienoj įvedimo naujo prezidento Wilsono ypatiška įteikt jam reikalavimą moterims balsavimo teisijų.

Valdiški telegrafai.

Generališkas krasos višinininkas Hitchcock savo metiniame raporte rekomenduoja valdziai paimti į savo nuosavybę šalies telegrafus ir sujungti juos su krasa.

UŽRUBEŽIS.

Naujas Meksikos prezidentas.

Meksikos prezidentą Fr. Madero pagalios numetė nuo prezidentystės jo paties kariumenė. Prezidentu liko generolas Huerta, buvęs viršiausias komandierius Meksikos armijos.

Maderos armijos generolas Blanquet suareštavo jį palociuje, kur jo paties kariumenė privertė jį atsisakyti nuo prezidentystės.

Gen. Huerta buvo nutaręs, kad Madero būtų telsiamas už žmogžudystes.

Suveniatų Valstijų užrubežinių dalykų sekretorius ir kiti įtekmingi valdininkai išprašė iš prezidento Huertos prižadėjimą, kad Madero nebus nužudytas.

Revoliucionieriai, kurie padarė tą revoliuciją po vadovyste Felikso Diazo, nušovė buvusio prezidento brolių Gustavo Madero. Sušaudyta ir vienas iš Maderos pusbrolių Marco Fernandez.

Pranešama, kad numestoj prezidento broliai renka armiją padarymui naujo suklimo.

Zapatistai revoliucionieriai ketina nužudyti Huertą, jei jis ištikimybę naujam prez. Huertai.

Buvęs pirm Maderos despotas prez. Diaz, kuris ligšiol buvo ištremtas iš Meksikos, ketina neužilgo grįžti atgal.

Madero nušautas.

Numestasis Meksikos prezidentas Francisco Madero ir Joseph Pino Juarez, buvęs prie Maderos, kaipo vice-prezidentas, tapo nušauti, kuomet juos gabenos iš Tautiško palociaus į kalėjimą. Kada juodu buvo gabenami kalėjiman, įdvių draugai darė demonstraciją, norėdami atimti kalinius, kas ir privėdė sargus prie nušovimo kalinių.

Du liko užmušti iš tų, kurie užpuolė ant sargų, norėdami paluosuoti kalinius.

Dabartinė Meksikos valdzia sako, kad Madero tikrai norėjo pagėbti su pagelba savo užtarėjų.

Prez. Huerta valdzioje seka pėdomis despoto Porfirio Diazo.

Visa Meksiko apart dviejų valstijų pripažino Huertą prezidentu. Užrubežiniai diplomatai prašo valdzios, kad palauktų su jo pripažinimu, kol neišsiaiškins Maderos nužudymo aplinkybės.

Žmonės tvirtai tiki, jog Madero tapo nužudytas tikrai dėlto, kad Huerta neturėtų konkurento.

Porfirio Diaz ketina grįžti padėt Huertai tvarkyt Meksiko.

Įplaukų taksos Francijoj.

Francijos parlamento atstovų rumas priėmė bilijų, kuris uždeda taksas ant įplaukų, o panaikina ligšiol mokamas taksas nuo durų, langų ir nuo ypatisko turto. Tik vargiai besutiks su tuo bilium augštesnysis rumas.

Nutversiančios ministrus.

Londonė eina gandai, kad sufragistės padarė suokalbį nutvert ir užsidiaryt kai kuriuos ministrus. Tas irgi, mat, frankis gavi-mui balsu moterims.

Sakoma, kad sufragistės padegsios Kempton parke didelę togę publikos susėdimul.

Sufragistės bomba suarė Lloyd George'o, finansų ministrą, butą. Garstausioji Anglijos sufragistė Pankhurstienė prisipažino, kad tai jos darbas. Ji suarė tuota. Kelios sufragistės langų daužymą pasodintos kalėjiman ant 6 mėnesių.

Galicijoj badas.

Galicijoje pernai labai blogai javai tužderėjo, ir dabar jau prasideda badas. Miestuose — bedarbės, ačiu laukiamai kareli.

Sufragistės mėto bomba

Sufragistės bomba suarė Lloyd George'o, finansų ministrą, butą. Garstausioji Anglijos sufragistė Pankhurstienė prisipažino, kad tai jos darbas. Ji suarė tuota. Kelios sufragistės langų daužymą pasodintos kalėjiman ant 6 mėnesių.

Turkija nori taikytis.

Turkija da sykį atsišaukė į kitas Europos viešpatybes, kad padėtų jai susitaikyt su balkančiais.

Turkai kardais iškapojo kels šimtus krikščionių sodžiuje Kenamio ir apygardose.

Pensija didvyrių moterims.

Anglijos ministerių pirmininkas Asquith įneš parlamentui, kad iš valstijos išdo būtų mokama pensija moterims, kurios turėjo polio, moterims po tiek, po kiek gavo tie vyrai savo tarnystėje.

Apsisaugokite šnipo.

Južintai, Ezerėnu pav. Pranešama, kad apsigyveno feldžeris ir akių gydytojas, nelekam nežinomas ruskelis, kuris biskį susikalba lie-tuviška. 1909 m. jis buvo Duokiškyj ir talpgi vadinosi daktaru. Iš kur atvažiuavo — nežinia. Iš pradžių meilinosi prie kunigų, vėliau pradėjo keikti kunigus ir pasivadno save revoliucionierium-socijalistu ir, užgirdęs ką nors vadinant socialistu, tuojaus bando susidraugauti ir girtis savo revoliucioniškomis mintimis. Dabar netiek užsiima gydymu, kiek klausinėjimu apie revoliucionierius ir laišky perkratėnėjimu. Draugai, bukite atsargūs, draugnodamiesi su juom!

Rumanijos begėdiškumas

Rumanija sutiko, kad šešios didžiosios Europos-viešpatystės išrištu klausimą, kiek Bulgarija turi užleisti žemės Rumanijai už tai, kad Rumanija nieko nedarė nei Bulgarijai nei Turkijai laike Turkijos kare su Balkanais. Sunku rasti begėdiškesnį reikalavimą už Rumanijos.

Peršautas orlaivyje.

Bulgarijos orlaivninkas leitėnantas Nikolas, betyrinėdamas iš orlaivio turkų pozicijas, tapo peršautas ir su orlaiviu nukrito negyvas.

Fabrikantų suokalbis.

Peterburgas. Vietiniai fabrikantai rengiasi prie fabrikantų konferencijos, kuri įvyks ateinantį pavasarį. Konferencijos tikslas — apkalbėti budus, kaip kovoti su darbininkišku judėjimu. Dangi laisvai bus apkalbama vienos dienos traikių klausimas. Mat, vienadieniniai politiški traikai gabenos darbdaviams didelė blėdė ir gali dažnai atsikartoti. Bus tariamasi išleisti tam tyčia darbininkams laikraštį, kuris, žinoma, bus kapitalistiškas.

Atsišaukimas į visuomenę.

Brooklyn, N.Y. Mēs, lietuviai siuvėjai, kurie jau 8 savaitės, kaip kovojame šitoj sunkioj kovoj per šalčius, šaukėmės prisiųti į visuomenę ir į jus, mylimi draugai darbininkai, ir tariame jums širdingą ačiu, kad jūs mus tovoje šelpiate, ir mēs galėjome išlaikyti per 8 savaites. Ale, draugai, atmintike, kad per tiek laiko tokiai didelei miniai reikėjo išlaikyti ir kožnam pavalyti. O tu dabar po tiek laiko daug yra pakenkis traikerių padėjimas. rekurios šeimynos neturi su maisto kudikėliais duonos kasnio. Žina motinos su vaikučiais pasiję prašyti pagelbos, verkia motina ir vaikučiai, neturėdami ko valgyti. Namų savininkai mėto į jus dalktus lauk, veja iš stubų; šio laike prisieina ant lauko gyvinti.

Bėda yra biednam darbininkui kovoti prieš tuos žiaurus kapitalistus. Tačiau jau mums, straikeriams, prašvinta saulutė, kapitalistai mato, kad ir neturėdami darbininkų vaikščioja, bet mūsų reikalavimus.

Mieli draugai darbininkai ir visuomenė, atkreipkite atidą į mūsų kruviną kovą. Ankaukite ir šelpkite, kiek galėdami, mus badaujančius, kovojančius rubsiuvius: jų sąukos duoda mums didelę paramą ir tvirtina mūsų energiją. Kiekvienas, ankaukite, kiek galėdami, ir siuskite kno-greičiau aukas, nes pirmiau prisijusta aukos mums, badaujantiems, labai reikalingos. Jau baigiasi mūsų spēkos, neturime kuo laikytis.

Nuo pradžių straiško 30 gruodžio peritų metų iki 17 vasario š. m. gauta iš visuomenės ir iš generališkos valdybos pašalpos viso \$4,875.51. Straikuojančių yra virš 2,000 žmonių, taigi ant kiekvieno straikuojančio išpuola po 2 dol. su centais. Iš šito galima suprasti, kad iš tų aukų pragyventi 8 savaites traikeriams stačiai negalima. Daug kenčiama vargo; pašalpa būtina reikalinga ir manome, kad visuomenė tą patį supranta ir ji pasistengs mus sušelpiti ateityj.

Šelpimo Komitetas:
Prez. J.M. Bučinskas, Sek. A. Lelis, Kas. P. Mačys.

Presos Komitetas:
J. Lapinskas,
101-103 Grand St. Brooklyn, N.Y.

Pranešimas visuomenei.

Yra klausiančių, kiek gavo pašalpos traikeriai. Tad nors trumpai pranešam, kad nuo 30 d. gruodžio peritų metų iki 17 vasario šiu metų nuo visuomenės pribuvo aukų \$2,375.51; nuo generališkos valdybos \$2,500.00; viso la-bu \$4,875.51. Imant atidom skaiti lių straikuojančių, kuris viršija 2,000 liet. traikerių, galima suprast, kad toli-gražu tas neužtek-tina prasimatėnimui per 8 savaites...

KOMITETAS.

**Schmidt Gray norėjo siu-
vėjus apgaut.**

Brooklyn, N.Y. 14 vasario savininkai Schmidt Gray Co. dirbtuvės, kur dirba apie 300 rubsluvių, tarp kurių yra ir lietuvių, — tie savininkai išsiuntinėjo atvirutes, kad darbininkai grįžtu prie darbo, prižadėdami pakelti mokes-tį ant dviejų dolerių savaitėj; bet apie uniją ir sutrumpinimą darbo valandų nei nemanom. Darbininkai pamatė, kad gali būti darb-davių suvilyoti. Darbdaviai, mat, duoda viršaus du doleriu, bet, nepripažindami unijos, gali šiandien duoti, o rytoj vėl atimti, ir tokin budu mēs galim but prigauti. Už tal tos dirbtuvės darbininkai iš-nešė protestą prieš darbdavius ir nels į darba tolei, kolei darbdaviai nepripažins unijos ir visų darbininkų reikalavimų.

**Sunkus traikerių padė-
jimas.**

Mēs pasiryžom kovoti, kolei iš-kovosime mūsų reikalavimus, nors mums jau sunku yra, išstovėjus be darbo 8 savaites. Bet mēs dedam paskutines jiegas ir kovojam toliau, ir labai širdingai ačiu visuomenę, kad mūs šelpia. Mūsų pajiegas, remdami mūs, mūsų kaimai; mēs tikimės, kad ir jūs, ož ilaus mūsų vargo ir padėdime mums ir šelpsite.

Iš tų surinktų ir prisijustų aukų mēs turime įsitaisę valgyklą-restoraną ir ten valgome, neturėdami už ką pragyventi su moterimis ir mažais kudikiais. Mēs turime iš jų, broliai darbininkai, didelę pagelbą ir pragyvenimą. Už tai esame labai jums dėkingi ir tikrai atsिमokėsime jums ateityje, kada gal jus, draugai darbininkai, stovėsite tose pačiose traikerių el-lėse, vargo, bado ir skurdo pris-pausti ant gatvių, kaip mēs šiandieną stovime dieną ir naktį.

Areštai.

Mūs, darbininkų, kankinimai ir areštavimai da vis nepasibaigia. 17 vasario tapo suareštuota keturios ypatos: Bronislovas Menderis, Banadas Zinius, Leonas Bubonis ir Juozas Oldavas.

Straiklauzių bėdos.

15 vasario Washington Co. dirbtuvėje ant Lafayette ir Oster Place darbdavys buvo prisigabė-nęs straiklauzių. Sabatoj 15 vasario kaszinkas iš tos dirbtuvės suriko, kad gaisras. Subėgo ugnagesiai, bet, jlems atvažlavus, da buvo duris užrakintos. Žinoma, darbdavys, straiklauzius turėdamas, bijosi duris atidaryti. Taigi ugnagesiai subėgė išlaužė duris ir visus straiklauzius išvarė lauk iš dirbtuvės, nes rado tuos straiklauzius burnant cigaretes. Taipgi išmėtė ir visus jų rakandus: indus, lovas ir tt. iš dirbtuvės. Komistjonierius gi Joe. Jackson uždraudė daugiau skiabams dirbtuvėje nakvoti. Prie komistjonieriaus akių ir buvo visi tie rakandai išmesti lauk. Už tai Washington Co. da ir pabandos užsmokėjo \$500, ir jai pasakyta, jeigu taip bus toliaus, tai atimsime nuo jų ir apdraudą — insurance.

Straiklauzių traikas.

New Yorke ant E. 32 St. Shillerio dirbtuvėje 17 vasario sustrai-

**kavo visi traiklauzių vieną
minutą išėjo visi iš dirbtuvės, nes,
matyt, susiprato, jog buvo paklydę:
kada darbdavys užklausė, dėl kokios
prižassties metė darbą, tai jie atsakė:
pasirašyk po kontraktu, tai mēs dirbsime.**

Presos Komitetas:
Juoz. Čičius
Jos. Lapinskas
W. Sibanauskas
101-103 Grand St.
Brooklyn, N.Y.

Saudo traikerius

New York. Rubsluvių darbdavių pasamdyti valkatos šaudė į traikerių susirinkimą Stuyvesant klube, ant 2 ave. ir 9 gatvės. Vienas traikeris buvo pašautas, keli kiti lengviau sužeisti. Tai buvo Benjamin Browning, King ir Ko. traikerių susirinkimas. Įsusirinkimą valkatos išlaužė spēka. Valkatos vartojo ne tikai revolverius, bet ir akmenis su plytomis.

19 darbdavių pasidavė.

2,500 silvėjų panedėjų pradėjo dirbti, kada 19 smulkesnių darbdavių padarė su jų unijini kontraktą.

50,000 traikerių jau dirba.

Max Goodman ir kiti darbdavių susitvėrimo tužai padarė unijinę sutartį su savo traikeriais. Kai kurie kiti didesni darbdaviai taipgi padarė kontraktą su darbininkais. Iki šiol dienai išviso jau yra sugrįžę darbu 50,000 silvėjų, išlaimėjusių straišką.

**7000 baltų drabužių siuvėjų,
gavusių reikalaujamą išlygą,
sugrįžo į darbą. Jos išstraiškavo 6
savaites.**

Pergalėti 55 darbdaviai.

19 vasario traikeriams pasidavė 55 darbdaviai. Tą dieną sugrįžo dirbti 5,000 darbininkų.

Straikas ir laikraščiai.

Darbdaviai papirko kapitalistiškus laikraščius, vienus, kad suvis nerašytų apie straikuojančius silvėjus, o kitus, kad rašytų suvis mažai ir dagl neprielankiai traikeriams.

Philadelphijos laikraščiai papirkti, kad nieko nerašytų apie vietini 20,000 silvėjų straišką. Ir beveik nieko nerašo.

Mat, didesniejle darbdaviai, kaip Kirschbaum, Snellenburg ir kt., duoda didelius apgarsinimus laikraščiams ir todėl laikraščiai dėl bizno yra priversti užlyti teisybę ir daryti skriaudą darbininkams. Bet ir darbininkai susipras ir taip nerems savo centais laikraščių, kurie skandina darbininkus.

Gumos darbininkų traikas.

Akron, Ohio. Straikuoja 4,000 guminių daiktų darbininkų. Straikeriai priguli prie IWW. unijos, laikosi vlenybėje. Matomai, laimės.

Charleston, W. Va. Prasidėjo teismas „Motinos Jones“ ir kitų įtartyt žmogžudystėse, atsitikusiose per riaušes tarp traikerių ir anglijų kasyklų kompanijų valkatų. 50 iš tų, kurie buvo kaltinami podrang su Motina Jones, tapo at-rasti nekaltais ir paleisti. Keli desėtkai kitų traikerių da bus teisiami.

APŽVALGA.

„Lietuvos“ „teisybė“.

Lietuva peikia už šiurkštesnius išsitarimus *Laisvę ir Keleivį*, net išpiemenodama juos. Bet Lietuva stengiasi nematyti, kad *Katalikas* su *Draugu* nuolat pilnišlykščių kolonijai prieš socialistus. Išrodo, jog Lietuva mėgsta, kad klerikų laikraščiai koliaja socialistus, bet negali pakęsti, kai socialistai aštresniais žodžiais pasako teisybę apie savo priešus.

„Draugas“ — vienos kolonijos.

N7 Draugo beveik nieko daugiau nėra, kaip tiktaletas išburnojimas socialistų celiškais, girtuokliais, plaušikiais ir tt. Su tokia pat jau teise mes galėtume vadinti visus kunigus *Macochals*, Romos krokodilais, mergininkais ir tt. Tačiau kolonijos nemano me etni lenkynių su klerikalų laikraščiais. Noriai pripažįstame jiems pirmenybę tame amate.

Jokios garbės nematome tokiuose pasikolijimuose, kaip *Kataliko* ir *Draugo*: juk bile koks rusas izvočikas ar gatvinis vaikėzas da geriau ir už tuodu laikraščius moka pasikolioti.

Draugas, nuolat burnodamas visus lietuvius socialistus ir laisvamanus, sėja tarp žmonių saviarpinę neapykantą, iš ko ir tie patys katalikai gali matyti, kad pas *Draugo* dergiamus «cielikus» yra daug daugiau doros ir artimo meilės, negu pas patį *Draugą*.

Dr. Basanavičiaus kandidatura.

Dr. J. Basanavičius *Vien. Lietuvininkų* rašo, kad 1 mos Dumos rinkimuose jis daugiausiai prisidėjo, kad sutvarkius demokratiskąjį bloką tarp lietuvių ir žydų, kuris — marko smagi darbininkais, kad apsiėmė būti kandidatu į pastarąjį Dumą tikrai todėl, kad geresnio kandidato nuo Bartininkų valdžia, *Suv. gub.*, nebuvo, nes jis, dr. Bas., — žmogus, stovintis «šalyje arba augščiaiu esančiųjų partijų, kuriam ne partijų obalsiai brangūs, brangi visos Lietuvos žmonių gerovė».

Mums rodo, kad paskutinioje žodžiuose per daug pasididžiavimo.

Kaip tą gerovę dr. Bas. manė Lietuva iškovoti, — nepasako ir, turbūt, nežino, — jei jau nesisikaity su socialdemokratija.

Chicagos Draugysčių laikraštis.

Chicagos *Liet. Draugysčių Sąjunga* rengiasi išleisti savaitinį laikraštį, kurio redaktorium bus bene p. Kl. Jurgelionis.

Kas link to busimo laikraščio *Vien. Liet.* korespondentas G. Siuvenas sako: «Tikrai sakant, galima tik laukti užgambant kito laikraščio, nes žionykščiai «didžiuliai» redaktoriai yra per daug prispausti po ranka jų savininkų».

Vienok ar naujojo ketinamo laikraščio redaktorium bus mažiau prispausti, tai galima paabejoti, žinant C.L. Dr. sėlių Sąjungos tvirtausiųjų šulų pobūdžius.

Teisingai tarnauja straikeriams.

Vienybė *Lietuvininkų* elgimasis laike sluvėjų stralko yra tiesiog pagirtinas. Ji pilnai ir teisingai paduoda žinias apie straiką ir neiškraipo Presos Komiteto pranešimų, kur socialistams pripažįstama pirmenybė už straikerių šelpimą. Kiti gi nesocialistiski laikraščiai užslepia visą tai, kas yra pasakoma gero apie socialistų darbavimąsi straike.

Kaip žinome, sluvėjų straikas yra apėmęs keliai dūmiesčius, taigi teisingas laikraščių patarnavimas darbininkams labai labai pagaidaujamas.

RUOŽAI.

Didelis sujudimas didžiuosiuose miestuose, — tai rubsiuvių straikal. Tuo sujudimu rupinasi sluvėjai ir jiems pritaria darbininkiskil laikraščiai. Bet atsiranda ir tokių laikraščių, kurie neduoda straikuojantiems žmonėms pilnai išsireikšti, suvaržo jų pasiskundimus visuomenei — cenzuroja.

Katalikas, netaipindamas viso Brooklyno rubsiuvių atsiliepimo, da ir savo pastabą padėjo, kad toki galutinas rubsiuvių atsiliepimo išvedimas — balsuoti rinkimuose už darbininkų-socialistų kandidatus, pagal *Kat.* manymą, griekas. *Kat.* vienok, sako, jog ir jis pritaria darbininkų reikalavimams ir straikams, bet tik jis nenori, kad straikeriai per daug agituoja už darbininkų-Socialistų partiją.

Lietuva skelbia gavusi telegramą, kad jau New Yorko siuvėjai susitaukė ir straikas pabaigtas. O tuom tarpu ne tik New Yorke, bet ir kituose miestuose straikas užsižiebė — darbininkai užtaria savo skriaudžiamus draugus New Yorke ir sau reikalauja pripažinimo unijos ir geresnių sąlygų.

Tad dabar klausimas: kodėl tie du mūsų bankininkai laikraščiai: *Kat.* ir *Liet.* taip politikuoja? Mat, jie žino, kad bedarbiai straikeriai nesėdi ramiai namie, bet, kur ir kaip galėdami, renkasi į sales, daro ant lauko susirinkimus, apkalba savo reikalus. O žinomas dalykas, kad tokiame laike pas žmones yra pakilusi dvasia ir kalbėtojai, nurodydami straikerių padėjimą, labai tankiai primena apie jų užtarėjusocialistus.

Ot kodėl mūsų bankininkams ir nepatinka tokia nemaloni agitacija. Jie numano, kad tokiuose susirinkimuose žmonės sprėsią supranta savo, kaip skriaudžiamų darbininkų, padėjimą ir vėliau, jau nebesiduoda taip lengvai apdumti sau akis ponų bankininkų plenalais. Bankininkams nesmalbiau nupulti.

Taigi tokiuose atsitikimuose darbininkai nors turi daug nukentėti, bet užtat aiškiai pamato, kas yra jų tikri užtarėjai, o kas vėl tik norinti pasinauduoti jų vlepomais savo bankose pinigais. Tiems ponams bankinis biznis labai rupi, negu straikuojančių ir abelni darbininkų reikalai. Užtat lai darbininkai žino ir visuomet atsimena, kad ne su visais ir laikraščiais galima draugauti, nes tankiai ir labai tankiai darbininkai buna tų laikraščių suvadžiojami.

Cia ir išelna, kad darbininkas pirmų-pirmausiai turi turėti artimus ryšius su darbininkiskais laikraščiais ir juos skaityti. Aišku, kad pačių darbininkų leidžiam laikraščiai pirmučiausiai rašo apie darbininkų padėjimą. Taigi, skaltydamas juos, darbininkas niekuomet neapsigaus.

Užtat mūsų bankininkai ir šiaip bizno laikraščiai smarkiai ir protestavo, kuomet kalbėtojai pradėjo viešai skelbti, kad apart darbininkiskų, darbininkai kitų laikraščių neskaitytų. Bet juo toliau, vis labiau tą mintį patvirtina pats gyvenimas ir nėra abejonės, kad už metų-kitų darbininkai skaltys bankinius laikraščius vien tik dėl «fonių»; taip daro jau daugumas ir dabar. Ir tas visai natūrališkas apsielškimas. Taip ir turi būti. Susipratimas tarpe darbininkų, pažinimas savo kliasos reikalų, platinasi kuo-smarkiausiai visoj Amerikoje. New Yorko rubsiuvių straikas sukėlė entuziazmą ir pas kitą miestų darbininkus. Philadelphiajį ir tarptautiską straikuojančių rubsiuvių susirinkimą suėjo apie 4 tūkstančius žmonių ir entuziazmas pas straikerius kuo-didžiausias. Kalbėtojai — beveik visi socialistai (apart kokio vieno). Ir visur, kur tik darbininkai slėgiami, pirmiausiai jiems ateina pagelbon socialistai. O tuom tarpu mūsų bankininkai leidėjai neduoda straikeriams nei pilnai išsireikšti savo laikraščiuose. Todėl lai kiekvienas darbininkas niekuomet neužmiršta, kad socialistai — tai jo draugai, Socialistų partija — tai darbininkų partija. A. Ž-tas.

MOTERŲ SKYRIUS.

Moterų laisvė netoli.

Dr. Max Nordau, garsiausias iš visų gyvenančiųjų psichologų, mano, kad da dabartinė gentkartė sulauks laiko, kuomet daugelyje Europos parlamentų moteris bus atstovais. Anot jo, tai nebutinai bus gražiausios ar iškalbingiausios moteris, tik protingiausios, geriausiai velijančios žmonijai. Ši gentkartė galės matyti moteris net viešpatysčių ministeriais.

Daugelis vyriškosios lyties žmogystų žiuri į moterų liuosybės laikus arba kaip į draugijos išganymą arba kaip į pavojų tai draugijai. Ir vieni ir kiti, Maxo Nordau nuomone, perdeda: moterų liuosybė nereikia draugijai išganymo, o tik patobulinimą. neigi tas reiskia kokį nors žmonijai pavojų.

Vyrai yra linkę manyt, buk moteris, gavusios pilnas piliečių teises, atsisakys vaikus auklėti, nepaisys šeimyniskų užduočių, bet trankysis po teatrus, girtuokliaus po saliuus, užsiiminės laisva meile, paleistuvaus, su kuom joms patiks ir tt. Tai-gi vyrai bijosi, kad moteris pasikū nedarytų to, ką jie dabar daro.

Max Nordau ramina vyrus, sakydamas, kad moteris, abelnai, niekada neatsisakys nuo auklėjimo vaikų ir nuo kitų šeimyniskų pareigų, nes patijų prigimtis pririša jas prie šeimynos; moterystės instinkai gėd niekuomet pas moteris neišnyks. Tik, suprantama, molabiau suvaldyti vyrai. Nuo vyrų bus reikalaujama to tyrumo, kokio jie dabar reikalauja nuo moterų; moterų pažemintojams, prigaudinėtoms bus bloga gadynė. Šiaip gi jau žmonių gyvenimas pilnateisė moteris įneš daug širdingumo, daug susimylėjimo ir žmoniškumo.

Max Nordau po kelis syk atkartoja, kad jokia revoliucija neįvyks lytiškuose abiejų lyčių sątikiuose nuo gavimo moterims balsavimo.

M. J. F.

Studentai sulaukė sufragistes.

Praeinant sufragistėms pro Princetono universitetą jų kelionėje į Washingtoną, apstojo jas studentai. Išpradžių keliauninkės buvo nusigandusios: manė, kad studentai paleis joms ant kelio žiurkių. Bet studentai pasirodė labai mandagiais vyrurais. Apsukę sufragistes, jie ėmė smagiai šaukt, reikalaudami, kad vadovė «generolas» Rosalie Jones pasakytų prakalbą, ir tol nepaleido, pakol jų noro neišpildė. Po tam jie triukšmingai jas pasveikino ir da palydėjo, linkėdami gerų pasekmių.

M. J. F.

Indijonių paroda.

Indijonės šįmet pirmu kartu dalyvaus parodoje dėl išreikalavimo moterims teisių. Dienoje prezidento įvedimo indijonė plė Aušros Ukana, dukte indijonų vado Tris Meškos, raita jos su 10 kitų indijonių atstovių-merginų į Washingtoną Raitų baltveidių sufragistes, pribus į Washingtoną apie 200,

PASIKALBĖJIMAS

Dėdės su Povylyu.

— Alo, Povyli! Jau tu nuomanės nori pasikavot. Aš žiandie kelis kartus tavęs jieškoju, ale tik dabar tesuradau. — Kam aš turėcia kavotis su dēde ar kitų? Bene aš apsigoviau ar kitą ką blogo padariau? Aš einu tiesiu keliu, kuriuo kas kartas žengia vis didesnė minia darbininkų.

— Pamiršai, kad aš tave sukritikavau, o tu neturėjai man atsakymo pereitą kartą. Ar neatsimeni?

— Atsimenu—atsimenu dėdės kvailą pasididžiavimą. Reikėtų susigėst protaujančiam dēde giriesi. Sakai, kad protingiausi žmonės yra tie, kurie jau viską supranta, jaučia, mato, girdi, bet tyli, kurie nenori su kitais pasidalinti savo mintimis, kitiems ką gero pasiskinti, suteikt patarimus, kaip atrast taji takelį prie pasiliuosavimo iš vergijos. Toki žmonės, dėde, neverti žmogaus vardą nešiot. Jie yra saumyliai, neturinti nei trupučio artimo meilės, nei atjautimo. Ir toki žmonės, vienok, daug skolingi kovotojams už laisvę, ir beveik kiekvienas įgauna augštesnį supratimą, žinojimą apie daugelį daiktų vis per kitų triusą, per kitų pasidarbavimą, kad kiti nesnaudė, nemiegojo, dirbo ir kovojo, nelaukdami, kad kas jiems atmokėtų, juos girtų ir nebijodami, kad peiktų. Toki tinginiai saumyliai, ką dėdė garbinai, tik moka kitų triusų pasinaudoti.

— Povyli, sustok su savo epyčium. Ale kodėl tik toki vis karščiuojasi su savo naujais raokalais ir socializmais, kurie da nešaugė vaikėžų razumą? Kaip suauga, ateina į pilną razumą, tai ir meta riską į šalį, pajutę, kad bereikalinga vėjai gandyt. Aš tau, Povyli, papasakosiu, kad ir aš kreizė buvau, kaip jaunesnis buvau. Man nekurie pasakoję, kad geras daiktas skaityt gazietas. Aš, paklaueg, užsirašiau «Saulę-Taradaiką», nusipirkau «Tukstantų naktų ir vieną»; tai skaitydavau, kad neturėdavau nei kada nueit į saliuą su bodėms įsigerti, «Taradaiką» su «Baltruvienę» man labai patikdavo, nes ten yra visokių fonių apie bobas ir mergas. Ale man pasitaikė nusimofit pas kreizę gaspadinę; ji, mat, kitokias

skaitė, tai nekentė mano mylimos «Saulės». Sako, mano vaikus šlykščių žodžių išmokinai, ir, man išėjus į darbą, ji «Saulę» muštarda ištepė ir parašė redakcijai, kad mešlo daugiau nesiųstų. Ir negavau nuo to karto savo linksmos gazetėlės. Norėjau gaspadinę paduot pas skvairą ant sudo, nes mano buvo tik ką užmokėta \$2,00 prenumeratos, ale kiti padraudė, kad nesibaderiučiau su kvaila boba, o tuom česu man ir išėjo noras daugiau skaityt.

— Tai dėdė neturėjai progos sužinoti apie geresnius laikraščius, iš kurių galima dazinot, pasimokyt, kaip dazinti, butinai reikalingų dalykų! Kiekvienoj smuklėj gali išmokt to paties, ko «Saulė» mokina.

— Mane daugelis norėjo prikalbint prie to nuobodaus skaitymo kitų gazietų, ale aš nemyliu tokių, kur nėra juokų-baikų.

— Reikia skaityt gerus naudingus laikraščius ir knygas. Kam mokėt savo uždirbtą centą už sąslavas, ką žmogų tik demoralizuoja ir veda da į didesnę paikystę?

— Beje, Povyli, aš da vieną knygą skaičiau tavo mados. Patėmijau navatną antgalvį, «Vyrai, pajudinkime žemę». Mat, pamislėjau, kad perskaitęs ir galėsiu patrajit judint žemę! Ale susifulinav. Toj knygoj nieko nėra gero, nes aš suskaičiau visą ir nežinau, kas ten parašyta. Tik atsimenu apie 11 studentų, kurie buvo susirašę į tokią susaidę. Tie vaikėzai buvo vengurų tautos; jie susirinkdavo į slaptingas vietas ir rašinėjo visokias eiles ir raštus, kad iš bažnyčių augštų bokštų galima šimtai namų pavargeliams pasatyt, ir rengė laikraščius išleidinėt. Slapstėsi, kavojosi nuo kunigų ir valdžios, vėjus gaudydami, o kaip suaugo į pilną razumą, tai vieni liko turtiniais, kitas vadžiojo gražios moteriskės, trečius gėrimas ir tt; liko tik du ar tris iš vienuolikos iki mirties savo vaikiškame prote, nes nemetė kvailybių, iki mirė. Tai mat, Povyli, visos knygos parodo, kad žmogus, tik kol jaunas, karščiuojasi; tai tikras faktas, galima sakyt.

— Mat, dėdė, kol jaunas žmogus, tai dirba su pasišventimu, nelaukdamas atlyginimo. Todėl nereikia laukt, iki tingi-

nys apima. Dėdė giriesi esą laisvamanis, o gal nei V. Kudirkos raštų neakitei! Juk ir laisvamaniai giria jo raštus. Kudirkos dainelėse akambo: «Kol jaunas, o broli, sėk pasilio grudus». Taigi ir tu, kurie, jauni budami, dirba visuomenės labui, vėlesniame amžyje dvasia-protas ima stingt, aptingeta protaut, pradeda mylēt turtus, ir tokiems pasitaiko prielaidyt prie valdžios ar turčių, ir jie išsizada idealų; nežiurėdami savo draugų brolių, eina prieę keliu, bile tik turēt geresnį gyvenimą. Kudirka juk sako:

Siek prie idealo, tik doru ir augtu. O skubink! paskiau tu... Jų išsūdinti Del trupinio aukso, gardans valgio Baskai

Ar da dėdė neišku, kodėl jauni daugiau darbuojasi? Žinoma, randasi ir tokių, kurie iki mirties neišsizada savo idejos, bet tokių nedauglausiai.

— Gudbai, Povyli, jau tu mane paalsinai su savo Kudirka.

Girtuoklio Vild.

Socialistai — vagys.

Širšilas buvo karštu socialistu. Beesocialistaudamas apvogė.

Vagystė išėjo į aikštę. Tada jis kiek galint ataitė apvogtamjam žmogeliui ir, apykykęs aut socialistų, pametė socializmą, lyg karvė strajų.

Kiti sako, kad jis tam žogeliui užmokejė socializmui dēl to jo visai netekęs.

Jisai prisidėjo prie tautieškos draugijos ir norėdamas, kad ji gerai tarptų, buvo karis tautieciu. Augštais šaukėmies niekino socialistų draugiją.

— Socialistai — vagis ir peleistuviai! — tai jo buvo įtodis. — Kur faktai! — vieną vykaszin kas jo paklausė, o jis sakė:

— Ugi tai, kai aš buvau socialistu, tai ir apsigoviau ir...

Čia jo žodžius sulaukė gausu klausytojų juokas. Negalėj jis pabaigt savo sakini. Turbut, norėjo sakyt: «ir paleistuvavau».

J. B. B.

Lietuvių Moterų Atsišaukimas.

Rezoliucija viešo susirinkim Pittsburghe vas. 13 d. 1913 m.

Męs, Pittsburghe ir aplikinės Lietuvos, atrandame, kad santikiai gaspadinų su buodingieriais yra blogi, darau skriaudą ir neteisybę kait mume, taip ir mūsų šeimynoms o ypač mūsų vaikams.

Ta skriauda yra tokia, ka paverčia mus į tikras vergas mūsų vyrus paverčia į apaliedilius ir nekartą į girtuoklius mūsų nekaltus vaikelius paverčia į visokius nedorelius ir ne naudėlius.

Tat męs šiومي atsišaukiam į visas mūsų seseris Lietuvos ragindamos prisidėti prie pagerinimo savo gyvenimo, ypač Amerikos liet. moteris, kuri turi uzdarbiauti laikydamos buodingierius, kad jos visur viesytusi dėl išreikalavimo geresni atlyginimo už sunkų darbu ir žmoniškesnio apėjimo mumis ir mūsų vaikais.

Kviečiame drauge su mumis vienytis ir tartis, kaip tai atliktus.

P. S. Susirašinėti dabar pršome šiuo adresu:

Lietuvių Gaspadinų Unija, 2400 Fifth Ave., Pittsburghe, Pa.

Krikščionybė, kaip darbininkų globėja.

Čia imu krikščionybę, ne kaip vieną kokią sektą, bet visą krikščionybę su visomis jos sektomis-atskalomis, kurių kožna šaukia: aš tai esu darbininkų globėja!

Krikščionybė skelbia tamsiai minial, jog ji lengvina darbininkų gyvenimo sąlygas, jog ji rūpinasi darbininkų reikalais ir daro jiems geresnį bei smagesnį gyvenimą. Ji, mat, priglaudžia nuvargėlius, alkans, pridengia nuogus, žodžiu sakant, niekas taip nesirūpiną darbininkų vargingu gyvenimu, kaip krikščionybė.

Jeigu krikščionybė taip daro, kaip ji moka pasigirti, tai kodėl, kur didžiausias krikščionybės fanatizmas, tenai didžiausias darbininkų tamsumas ir sunkiausios jų gyvenimo sąlygos?

Paimkime 15 šimtmečio Ispaniją ir 15 šimtmečio Angliją, o pamatysime, kaip krikščionybė užtardavo biedniųjų klasią. Tada ponai galėjo ant darbininkų krauti tokias mokesčius, kokios jiems patiko. Ukininkai irgi turėjo mokėti ponui padotkus, o jeigu neužmokėjo, jis atimdavo nuo ukininko žemę ir pastarasis turėdavo eiti už vergą pas poną, o krikščionybės garsintojai tam suvis nesipriešino.

Taipgi ir patys krikščionybės skelbėjai negeriaus elgėsi. Zokoininkai pirmiausiai pradėjo su darbininkais kišti girias, išdirbti žemę, bet kuomet tą darbą biedniejie atlikdavo, zokoininkai palmdavo po savo globa žemę ir tuos, kurie padėdavo išdirbti geriausias ukes; palmdavo, kaip vergus, paaiškindami, kad jiems Dievas užmokės po mirčiai dangumi.

Tada patys zokoininkai ir ponai gyveno išvieno, elgėsi su darbininkais, kaip jiems patiko. Darbininkai ir darbininkei nebuvo valia apsivesti su mylima arba mylimu. Ponams prigulėjo pirma naktis: jaunavėdė pirmą naktį turėjo praleisti su ponu.

Vienuolnial, klebonai ir vyskupai darydavo taip-pat, nevezint nekaltybės pryzdu.

Tokia-pat buvo darbininkams vergija ir kitose viešpatystėse, kaip tai: Francijoje, Vokietijoje, Lenkijoje ir Lietuvoje ir tt.

Nevienas iš skaitytojų girdėjo, kaip lenkai krikščionis Lietuvoje viešpatavo. Tada kunigai nesakė lietuviams, kad neitų ponams dirbti, bet garsiai šaukė: „Jeigu neklausysite ponų ir nelsite jiems dirbti, busite prakeikti ir nematysite dangaus karalystės“. Žmonelės turėjo apdirbti dvarus ir patiemus kunigams.

Kada pasklido žinia, jog baudžiava bus panaikinta, kunigai išsakyti šaukė, kad nieko neklausytų, ir eitų sykiu su ponais karaliauti prieš rusų valdžią, idant palaktyti ir ant toliaus tą vergiją.

Gal kas pasakys, kad užsipildėnu ant krikščionybės berelkalinagai ir nėra ką kalbėti apie senus laikus.

Palimkime tat šiandieninį krikščionybės mokslą; jį atrasime taip-pog neikię negeresni.

Pažturėkime i tuos darbininkus, kurie savo puslėtomis rankomis išdirba turčiams žemę, išbudavoja fabrikas, mokyklas, puikiausius palocius ir bažnyčias. Ką tie darbininkai turi?

Jeigu darbininkai sustraikuoja, reikalaudami geresnio užmokesčio ir trumpesnės darbo dienos, krikščionybės atstovai stoja prieš darbininkus.

Darbininkai, negalėdami panešti savo sunkios naštos, pareikalauja nuo darbdavio geresnių išlygų. Jis nepaklanso. Jie sustraikuoja, išėdami iš dirbtuvės budui i nasrus. O valdžia atstunčia policiją, miliciją ir kariumenę, kurios šaudo darbininkus, daužo, grūdžia i kalėjimus. Tie patys darbdaviai kapitalistai daugiausia yra krikščionis, aukacia bažnyčių užlaikymui tukstančius dolerų, idant palaikyti darbininkus didžiausioje tamsybėje.

Pasakysit, kad krikščionybė čia nieko neturi su policija, milicija ir kariumene! Kas yra policistais? Kas priguli prie milicijos? Kas kariumeneje tarnauja? Tas visas žmogudžių gaujas daugiausiai sudaro krikščionis. Ar krikščionybė arba kokia krikščionių bažnyčia ėjo kada sykiu su straikuojančiais? Ar patarė, kad laikytųsi vienybės, idant išlaimėti kovą prieš darbdavius? — Ne, krikščionybė tam buvo visada priešinga ir dabar yra. Visada ji stengėsi suardyti darbininkų vienybę, visuo met keikė darbo žmonių vadovus ir liepė darbininkams eiti dirbti už tokia mokesči, kokią darbdavys duoda.

Suvelyntose Valstijose 30,000,000 žmonių dirba dėl kitų; jie gauna tik apie ketvirtą dalį savo darbo vertės. Ir tie darbininkai turi tyliėti prieš kapitalistus, ir turi laukti nuo jų malonės, kada darbininką išmes iš dirbtuvės ir kada ji vėl priims! Amerikos darbininkas padaro daugiau, negu kokios kitos šalies darbininkas; bet Amerikos darbininko gyvenimas eina vis blogyn.

Suvelyntose Valstijose 750,000 darbininkų kas metą yra užmušama ir sužeidiama dirbtuvėse, kasyklose ir ant gelžkelių.

Daug išmiršta nuo bafsių ligų, kurios atsiranda iš darbininkų skurdtaus gyvenimo. Darbininkai turi valgyti supuvusius valgius tada, kada krautuvės pilnos prikrautos geriausio maisto. Darbininkai turi vaikščioti nudriskę tada, kada krautuvės prikrautos puikių drabužių.

Turčių kliaisa S. V. išleidžia papuošalams šimtus milijonų dolerių. Viena moteris tankiai išleidžia po \$200,000 ant metų drapanoms. Šunims išleidžiama po \$10,000 ir po \$15,000 nupirkimui deimantinių dirželių, šilkinių lovų ir paduškaičių. Dangelis turi palocius ne vien tik New Yorke, Chicagoje, San Franciscoje, bet Paryžiuje ir Londone. Šitiems kapitalistų papuošalams turi darbininkų kliaisa uždirbti. Kapitalistai praleidžia bevažinėdami po Europą, milijonus dolerių, o darbininkai turi visą tai uždirbti pasmirduosiose dirbtuvėse, liedami prakaitą.

Ar gali darbininkas žmoniškai pragyventi, uždirbdamas \$7 ar \$9 i savaitę? Ar gali darbininkas leisti i mokyklą savo vaikus, jei jie, vos sulaukę keturiolikos metų, o tankiai da anksčiau, turi eiti i dirbtuvę? Tėvas, negaudamas darbo, turi siųsti savo sūnų i dukterį, kad juodu abudu uždirbtų i savaitę penkis arba šešis dolerius, iš kurių turi pragyventi visa darbininko šeimyna. O patys kunigai išdiršta išduoti paliudijimą vaikams, vos turintiems dvylkį metų, jog jie turi penkiolklą ir daugiaus.

Krikščionybė mato visą šitą darbininkų sunkų gyvenimą, bet nerodo, kaip ji pagerinti, bet, atpenė, da padeda darbininkus spausti.

Kas nematė Lawrence'o darbininkų stralko! Kas negirdėjo verkiančių ir badu mirstančių darbininkų ir jų vaikų! Ar krikščionybė padeda kovoti darbininkams? Anaiptol, ne. Ar krikščionybė užsako bažnyčiose, kad šelptų straikuojančius darbininkus? Ar krikščionybė nurodo žmonėms, abkį bafsių vargą kenčia straikuojanti darbininkai? Vietoj gelbėti tuos badaujančius da stumia juos i gilesnį vargą; vietoj nurodyti, kad darbininkams reikia vienybės, jie laikytis, kad jų kova but laimėta, krikščionybės šulai tą vienybę ižušusial ardo.

Matome, kaip aukauja darbininkai, kad pagelbėti savo straikuojantiems brollams. Tie gelbsti savo brolius, kurie imasi kasdieną su alkniu. O krikščionybės skelbėjai-kunigai ar paaukavo nors vieną centą?

Krikščionybė moka skelbti Kristaus žodžius: nereikia turtų, priglauskit pavargėlius, nuogus pridengkit, alkansus pavalgdydinkit; jeigu turit turtus, tai pasidalinkit su biednaisiais.

Be matome, kaip dabartinė krikščionybė priglaudžia baudaujančius.

Ne krikščionybė pagerina darbininkų buvį, bet socializmas! Socialistų partija, ta partija, kuri skleidžia tarp darbininkų tikrą susipratimą, kuri, kaip galima prašalinti širdymą, kuris laiko apžiojyturtus, sukrautus darbininkus.

Darbininke, nelauk, kad krikščionybė pagerins buvį, jau laukė jos malonės per dvidešimt metų, vienok niek nesulaukė. Stok prie Socialistų partijos ir many: jeigu aš sidėsiu, tai neatliksiu savo pareigų. Męs susidedame iš tūkščių, ir jeigu visi tie „aš“ taip manys, tai kova greit bus laimėta. Lai prasmenga netikusis tūkščių laikai vagystės, laikai tamsybės! Lai gyvuoja socializmas, už mėš kovojame po socialdemokratų vėlavai!

Kučinsky Teodor.

Nuo Redakcijos. Gerb. autorius, perdem turl mintyje bažnyčioje, dvasiškijs krikščionybę suvokti „ilškais“ Kristaus atstovais i mokamais jo mokslo garsintais, kurie Kristaus mokslą gudriai iškraipė ant naudos sau ir šio svieto galingsiems. Kristaus mokslą su jo nesipriešinimu blogam (nusileidimu) tikriausiai išguldė nabašnikas L. Tolstoi. Bet iš čia taipgi matoma, kad ir tyroj savo išvaizdoj Kristaus mokslas mažai ką gero medžiagiškai padaryt darbininkams, kalpo kliaisai.

Kur malkas kuoja, ten skiedros lakioja.

Ten, kur kyla kova, neišvengia nei aukos nekrite. Istorija darbininkų judėjimo yra ne kas kita, kaip istorija kovos darbininkų mokamais už savo išsiluosavimą. Ne kvietkomis išbarstytas jų kelias: klanais kraunio, lavonų kalnais žengia jų progresas. Tas buvo visados, tas yra ir dabar ir da tęsiasi patol. pakol gyvuos kapitalistų kas suregymas.

„Kur malkas kuoja, ten skiedros lakioja“, kur kova, ten krinta ir aukos. Tas balsu, bet neišvengtina. Istorija ne sentimentališka bobutė, liejanti asaras ant savo tako. Ji pamaži stumia žmonių pirmyn, neatsiteidama, ar užgavo ką-nors ar ne. Ji paslieka visą tai pas save, ką tik sutinka pakeičiui, visai neatsižvelgdama i tiesas. Kapitalizmas jau senai istorijos pasmerktas, bet kovoja jis da už savo nuosavybę, ir savo priešams bando užduoti vieną smugį skaudesnį už kitą.

Vos prasidėjus naujiems 1915 metams, New Yorko rubsluviai savo išnaudotojams padovanoio mažą „dovanėlę“ pavaldė nuosprendžio straikuoti. Bet darbdaviai da galėjo spirtis, išduodami darbus i kitus miestus; vienok, aciū darbininkų solidariskumui, šiandien, kaip matome, tas rengiamas jų darbininkams smugis užkrinta ant jų pačių storių plvų. Ne iš gero ponai „bosai“, matydami vieno miesto po kitam rubsiuvius metant darbą draugiškų vienybėje, emė balti (pav., Philadelphiaj), kaip sniegas, ir stovėjo, kaip užhipnotizuoti. Jiems da nebutų prisidėję drebiti savo kinkas, jeigu tik vieno New Yorko rubsiuvial butų, sustraikavę, bet juos bauginątas, kad, kuo toliaus, tuo aršiaus straikai apima didžiuosius miestus su didžiu greitumu.

New yorkečiams pradėjus straiką, tuojaus kilo straikai Rochesterje, Bostone, Baltimorėje ir Philadelphiaj.

Ir, be mažiausios abejonės, ypač Philadelphiajos darbininkai išlaimės ir didesnę užmokesči, ir pripažinimą unijos, ir mandagesnį darbdavių apsiėjimą su darbininkais.

Šitie straikai atvers darbininkams akis, parodys, kas jų priešas ir kas draugas; labiausiai mūsų tamseini brollai darbininkai tą pamatys.

A. Dagis.

Padėjimas ant Balkanų.

Karės vedasi tarp tautų. Užmano jas ir baigia mazi bureliai žmonių, kurie vadinasi valdžiais. Jiems gi diktuoja savo išlygas piniginiai karaliai, kurie pinigiskai šelpia tuos mažus burelius žmonių-valdžias.

Balkanų karė eina tuo pačiu keliu. Tą buizą užkaitė ir išvėrė Balkanų karalystėlių karaliai su savo generolais. Valgo gi ją šimtai tukstančių serbų, bulgarų, juodkalniečių, graikų ir turkų. Jie pešasi tiktai dėl to, kad neuprato, kad nematė dalykų tikroj jų sviesoj.

Pertraukimas karės dabar priguli nuo Balkanų karalių ir nuo kapitalistų, kuriems lig ausų įsikolino, kaip balkaniečiai, taip ir turkai.

Šimtai tukstančių kareivių stovi apsiginklavę ant karės lauko: šala, alksta, serga ir miršta. Jie lošia roles ispaniškų gaidžių. Valdantieji galiunai paliepė jiems kautis, ir jie pešasi, smaugiasi, badosi vienas kitą, užsikrečia difterija, cholera ir miršta ištiesiais pakeliais. Jie jau pasirengę neapkęsti viens kitą ir matyti vienas antrame savo aršiausią priešą.

Pasidžiaugę užtektinai peštinėmis gaidžių t. y. kare, valdovai paliepia nustoti muštis ir pradėti taikytis. Ir šimtai tukstančių žmonių nustojo peštis ir neapkęsti viens kitą, bet pasidarė dagi draugais ir dalinasi ta pečia pluta duonos.

Valdonai Balkanų valstijėlių ir kitų Europos viešpatysčių, pasidžiaugę kare, prisisotinę užtais žmonių kraujo, buvo pažyžę perskirti šimtus tukstančių besisotųjų žmonių į gausų kv.

Žmonės užsirikė taikos pypkelo, o valdžios, valdomos kapitalo, buvo nusiuntusios savo atstovus i Londoną tartis apie sątaiką ar apie naujas pjudynes. 59 valdžių delegatų pusiau juokais, pusiau rimtai, rudydami ir išsigerdami, rašo, ginčijasi ir ima riebias algas.

Priešakyj iš balkaniečių pusės M. Novakovič, senas gudrus ir apskrus serbas, priešakyj iš turkijos pusės — Rišad Paša, senas ir apskrus turkas. Ilgai tie ginčai tėsėsi. Nesusitaikė. Ir vėl prasidėjo tos baisios skerdynės.

Turkija — pergaleta ir beveik suvis išvyta iš Europos. Vargšas, sultonas dabar faktiskai turi tiktai mazytį šmotelį žemės aplink Konstantinopolį ir apie 100 varstų tarp Juodųjų ir Marmuro jurų. Likusią jo valstijos dalį Europoj atėmė jo priešai, kareiviai Balkanų valstybelių.

Gyventojams gi nēr skirtumo, ar vargingą ir tamsią Albaniją valdys ir skrias sultonas, ar koks išdidus karalius, ar pasididins rubežiai Bulgarijos karaliaus Ferdinando viešpatystės, ar Juodkalnijos karaliaus Mykalojaus.

Nei bulgarai nei juodkalniečiai netaps nuo to nei protinagesni, nei energiškesni. Priešingai, jei, pergalejį turkus patį, pergaleš garbę atiduos savo karaliams ir da giliau nugramzdės i despotizmo ir tamsumo bedugnes.

Turkai, netekę žemės Europoje, labiaus pamatys apie savo vargingą padėjimą. Bet ir

tas geras dėl jų. Pas juos gimt progresiviškas judėjimas ir noras nusikratyti sultono, mahometonizmo ir prisirinkusių amžiais prietarų.

Kovoj išlaimi stipresnis. Tais tarybose vadovauja kapitalas, kuris visada palaiko pusę to, kuriam daugiau paskolinės.

Turkija nuo seniai buvo Europai zaizda, kuri niekuomet nebeužgyja. Tamsioms mišioms ji buvo priešu, kaip mahometonizmo šalis; valdžioms — gardžiu kšneliu buvo Dardanėlių pertaka; Europos, daugiausia Francijos ir Anglijos kapitalistai sėmė iš Turkijos milijonus pelno ir valdė jos visomis draugijinėmis įstaigomis nuo mokyklų lig geležinkelių.

Kapitalas nepavels sugriauti Turkijos, kol neišgaudys iš ten visą pelną. Šita aplinkybė nekartią išgelbėjo Turkiją; išgelbės ir dabar.

Kiek nepieštų naujų geografiškų žemapių taikos konferencijose, kaip nerėžytų Balkanų puselį serbų ir bulgarų pasiuntiniai, — Turkija liks Europoje, nes taip nori visagalintis valdovas-kapitalas.

Jeigu kapitalas panorės, Balkanų karė bus tęsiama toliau, ir vėl šimtai tukstančių žmonių su gaidžių užsikaisčiavimu lesis tarp savęs ir mirs.

Pagal Okurovą

Pranas Ambrazas.

Raportas socialistų administracijos Naugatuck'e, Conn.

Laike savo 10 mėnesių egzistavimo, nuo pareito gegužio, socialistiškų varlyba sumazino miesto valdymo lėšas, pakelė algas, sutrumpino dienos valandas miesto darbininkams ir panaikino kontraktų sistemą. Raportas parodo, kad socialistai sutalpė daug pinigų taksų mokėtojams ir visus miesto skyrius pastatė ant tikrų vertėivys tės pamatų. Svarbiausias iš daiktų atsiektų — tai įsteigimas sūtuonių valandų darbo dienos su mokesčiais \$200 už dieną, kur pirmiau buvo 10 valandų ir \$175 už dieną miesto darbininkams, — ir panaikinimas kontraktinių darbų.

Socialistai ištaisė gatves, sudėjo šaligatvius ir skersines gatves daug geriau ir pigiau, negu kada-nors pirmiau prie praeitų administracijų.

Jau metinis miesto rinkimas artinas gegužyje. Senos partijos pradeda risti i kruvą kad socialistus apgalėti ir prašalinti iš urėdų.

Praeitą metą warden A. B. Cross, Jr., socialistas, tapo išrinktas, laimėdamas, nežiurint, kad buvo susivieniję demokratai ir republikonai prieš socialistą.

Vienas iš svarbiausių priediųjų iš socialistų administracijos tai, kad socialistai laiko atvirus savo kuopos susirinkimus, kur visi miesto reikalai nuodugnai apkalbama ir kuopos nariai suteikia instrukcijas miesto viršininkams, kaip reikia vesti reikalus gerovei visų žmonių.

Kaip dabartinis nuziurėjimas nurodo ir kaip tvirtinama, tai socialistus paliks ir ant toliaus miesto valdyboj. Žmonės yra labai entuziastiški ir užganė-

dinti iš socialistų administracijos.

Žvilgtėkite, ką daugiau nuveikė socialistai.

Įkurė ligonbutį dėl susižeidusių žmonių, kurie reikalauja greito gydymo.

Įvedė balsavimo mašinas.

Užvedė systematiškas knygas visuose skyriuose miesto valdybos.

Padidino turčiams ant \$200,000 taksų ant jų namų ir žemės, o ant darbininkų namelių numazino.

Išbudavojo 2,560 ketvirtainiškų mastų akmeninių ir azfaltinių gatvių; ketvirtainis mastas lėšavo \$1,28.

Socialistai visados ir visuomet pirmiau apžiurėjo gatves, kur darbininkai gyvena, negu kur turčiai.

Akmeninių gatvių sudėjimas ir išbudavojimas mums lėšavo tik po 9 centus už pedą, kur pirmiau mokėjo po 12 centų už pedą Devynios skersinės gatvės lėšavo tik po \$1.30 už ketvirtainį mastą, pirmiau už mastą mokėta po \$2.00.

Augštesnėsios mokyklos (High School) komitetas yra iš 3 narių: 2 socialistų ir vieno, išrinkto ant kombinacijos tiketo demokratų ir republikonų.

Štai jų nuveikimas.

Padidino algas 7 mokytojams iš 13. Algos pakeltos vienai stenografistei ir darbininkams, kurie apžiuri mokyklą.

Paskyrė da vieną naują mokytoją angliskam skyriui, kur nuo seniai buvo mokytojas pagaidaujamas.

Sarėdė išaaujo ugnies apsaugas kas link augštesnės mokyklos savasties. Dabar apsauga padaryta ant \$190,000 (pirma buvo \$70,000), su mokesčiais darbuotojams \$4,60 už \$1,000 ant 8 metų iki \$800 už \$1,000 ant 3 metų; šiuo užtaupė miestui \$900,00 ant 3 metų, taipgi užtaupyta \$303.55 nuo įvairių palukų ir rebatų.

Socialistų administracijos viršininkai susideda iš darbo žmonių, ir jie kas savaitė vykdo vis naujus sumanymus, kad tik pagerinti abelą darbininkų gyvenimą. Viena svarbi klintis yra, kad čarteris nedaleidžia įvykinti didesnes permainas, kadangi čarteris yra išimtas 65 metais atgal, ir galite suprasti, pergyveno savo laiką.

Socialistai nenuilstandčiai darbuojasi ir pereiname susirinkime išsirinko 5 narius i komitetą pagaminti naują čarterį, pritaikytą prie žmonių reikalų kuo-arciausiais ir progresivišką, žmonišką. Pagaminę čarterį, duos referendumui, šio miesto gyventojams nubalsuoti.

Darbininkai visur i kiekvienam mieste ir miestelyje turėtų pasistengti išsirinkti savą valdžią iš stovizčių po Socialistų partijos vėlavai. Tokie valdininkai rūpinsis jų reikalais, jų gerove, jų moterimis ir vaikūčiais ir laiminges jų ateičia.

Pasaulio darbininkai, vienykite; jūs neturite nieko pralaimėti — tik savo retėžius, o įgykite jų pasaulį.

J. A. Shunskis.

Laike straikų socialistiškai laikraščiai yra didžiausi straikerių dvasios stiprintojai. Ne vienas didis straikas butų buvęs pralaimėtas, jei ne socialistų laikraščiai.

Darbininkų padejimas Philadelphijoj ir kitur.

Įspūdžiai iš kelionės į Pittsfordą, N. Y.

Užstojus žiemai, Philadelphijoj darbai truputį sumžėjo, o darbininkų skaitlius pasididino. Todėl randasi nemažai bedarbių. Aš taipgi priklausau prie jų. Pirmą dirbau prie siuvėjų, bet kad siuvėjų darbai nekaip eina, tai turėjau persikurti su tuo amatu. Mislįjau susirasti kitą nuolatinį naudingesnį užsiėmimą.

Vaikščiojau po bedarbių biurus. Perėjau visus. Visi pilni bedarbių, prisikimšę, tartum dirbančiųjų visai nėra — visi be darbo.

Ir taip keliatą dienų vaikščiojau be jokio užsiėmimo. Ant galo visai netikėtai užėjau į «International Employment Bureau» ant 757 S. 2nd St. Jo perdėtinis — žydas J. Smolens.

Įėjęs į minėtą biurą, labai nusistebėjau, kad nei vieno žmogaus neradau, laukiančio darbo, o lange iškabas mačiau, jog darbininkų pajieško prie įvairių darbų, k. t. prie kasimo kanalų, į anglių kasyklas, į akmenų kasyklas, į miškus ir prie geležinkelio.

Tik įėjau, tuoj manęs mandagiai užklauso biuro sekretorius: «Ar nori darbo?» Pasakiau, jog noriu; tai jis man ranką padavė, užrašė vardą ir liepė atsinešti reikalingus daiktus.

«Kame dalykas? Kokį darbą jūs man duodate?» paklausiau jo. Jis man apie viską paaiškino sekanciai: «Męs siunčiame darbininkus ten, iš kur reikia, ir užsiėmimą, kur reikia. Vaziavimas nieko nekaštuoja: kelionės lėšas apdengia kompanija. Tenai nuvaziavus, taipgi nieko nekaštuoja pragyvenimas: valgi, guolį ir šilumą duoda kompanija, darbas lengvas ir geras. Uždarbis taipgi neblogas. Dirbti reikia tik 8 val. į dieną ir uždirbti galima nuo \$1,50 iki \$4,50. Nieko nelaukdamas, eik, pasiimk savo baksą ir ateik ant 8 val. vakare. Tame laike susirinks daugiau ir visus sykiu išsiųsime».

Įtikėjau aš jo žodžiams ir padariau, kaip jis man buvo sakęs. Sausio 3 d. š. m. 8 val. vakare buvau paskirtoji vietoj. Radau susirinkusių vaziuoti 12 vyrų. Jie buvo visi rusai. Atrodė tikri vargšai žmoneliai. Iš visko buvo galima pažinti, jog tai «grinoriai»: nei vienas angliškos kalbos nesuprato. Kalbasi su kita kitu apie tą kelionę. Išgirdęs jų kalbą, biuro sekretorius uždraudė kalbėti. Pasakė: «Kas norite vaziuoti, tai vaziuokite, o kas nenorite vaziuoti, tai eikite lauk, kitus atkalbinėti nevalia». Tų žodžių vargšai nusigando ir nutilo, nes pabūgo, kad neliktų neišvežti.

Neilgai trukus, sustatė visus į eilę ir užkomandavo eiti. Vadas ėjo pirmas, o męs visi pasakui. Einant gatvėmis, žmonės žiūrėjo, kaip į kokius laukinius. Nes, tiesą pasakius, mūsų pulkas labai juokingai ir atrodė. Man buvo baisi sarmata, bet, papuolęs į tokią rolę, turi ir lošti.

9 val. vakare sėdome į traukinį ir atsiveikiname su Philadelphia. Sausio 4 d. 12 val. išryto išlipome iš karo mažoj stotyj

Pittsforde, N. Y. Paskui pradėjome kelionę pėsti. Tris valandas ėjome per kalnus, per laukus ir per girias, iki daėjome mums paskirtus «palocius». «Palociai» sukalti iš lentų, tarp kalnų; atrodė taip, kaip tik lietuviški kiaulininkai. Kaip įėjau į vidų, man net plaukai ant galvos pasistojo. Pastatytas pečius, gale baras su gėrimais, o pasieniais padėti šienai — del miegojimo. Po tuo pačiu stogu, antrose duryse, krautuvėle valgomų daiktų, laikoma kompanijos, iš kurios darbininkai ima valgi. Valgių, apart sausų dešrų, sardinkų ir duonos, daugiau jokių negali ma gauti. Ir už tuos pačius kompanija rokuoja tiek, kiek jai patinka, nes kitur niekur negalima gauti pirkti.

Aš, pamatęs tokias baisesias gyvenimo sąlygas, norėjau tuojau grįžti atgal, bet pasirodė, kad negalima. Noroms-noroms turėjau, sausos dešros su duona pavalgęs, eiti gulti į pasienį ant šieniko.

Ant rytojaus buvo nedėdienis, darban nėjome. Panedėlio rytą nuvedė mus į darbą prie kanalo kasimo. Darbas labai bjaurus.

Tą dieną per pietus turėjau progą pasikalbėti su seniau dirbančiu darbininku. Jis man pasakė, jog čionai dirbę darbininkai sustraikavo ir pametė darbą, reikalaudami geresnių gyvenimui sąlygų, o mus jų vieton atgabeno.

Aš tą pasakiau kitiems savo «gengės» darbininkams, jog męs esame atgabenti, kaip sustraikavusiai. Po pietų susitarėme nedirbti.

Pasakiau bosui, jog męs sustraikavusiai būu nešiojome ir po pietų eisime namo. Bosas ant to atsakė: «Jokiu būdu negalite mesti darbo, pakol neatdirbsite kompanijai po 9 dol. už kelionės lėšas, o jeigu mesite darbą, tai areštuosime».

Bailūs rusai išsigando iš tokio boso pasakymo ir, nieko daugiau nesakydami, ėjo prie darbo. Aš taipgi su jais buvau priverstas dirbti iki vakaro. Vakare, parėjęs iš darbo, norėjau bėgti, bet buvo negalima. Ant ryto nėjau į darbą, pasakiau, jog sergu. Per dieną išgulėjau, o vakare, kaip sutemo, daviau kojoms valią.

Naktis buvo tamsi. Oras bjaurus. Sniego iki kelių. O aš maršuojuj pėčias iki stoties. Apie 5—6 mylias ėjav, pakol dasiekiau Pittsfordo stotyj. Pasakui sėdau į karą ir atvaziavau į Rochester, N. Y.

Atvaziavus naktį į nežinomą miestą, nežinojau, kur eiti nei kur nakvynę gauti. Draugų nei pažįstamų neturėjau. Pinigų gi turėjau 2 dol. Ant laimės, patėmijau viešbutį, kur galima pernaktuoti už 25c, kur ir pasisamdžiau kambarį ant trijų dienų. Išsiuntinėjau draugams laiškus, kad prisųstų pinigų ant kelio. Į antrą dieną gatau iš Philadelphijos nuo vieno gero draugo laišką ir 10 dol. Net «gloria» užgiedojau. Paskui susipažinau su gerais draugais, kurie padavė man ranką, ir jau jokios bėdos nebemačiau.

Išvaikščiojau visą Rochesterio miestą, kuris man labai patiko, nes daug kuom skiriasi nuo kitų miestų. Stovi labai gražioj vietoj. Medžiais iš visų

pusių apaugęs, ištolo neišmatyti, ar miestas ar koks parkas. Gatvės plačios ir gana švariai užlaikomos. Murai augsti ir dailaus stiliaus. Darbininkų apgyventose vietose taipgi viskas gražu ir švaru. Kas labiausiai miestą puošia, tai teikanti upė per pat vidurį miesto.

Darbininkų padėjimas taipgi daug skirtingesnis, negu Philadelphijoj arba kur kitur. Mat, Rochesteris tai amatininkų miestas. Daugiausia randasi kriaučių, dailidžių ir tt.

Žmonės gatvėmis vaikščioja gražiai pasirėdę; vaikų ir prostitutų nesimato. Mat, kur darbininkų sąlygos geresnės, tenai vaikams ir prostitutai nėra vietos.

Todėl, jeigu kas mokate kokį amatą, tai patariu vaziuoti tenai apsigyventi. Aš gi tulų priežasčių dėlei negalėjau apsigyventi.

Turiu už pareigą persergėti kitus, kad neprigautų kokie apgavikai, kaip marce buvo prigavę. Jeigu kartais kas sakytų, jog uždėk nuvežime, tai spjaukite į akis ir netikėkite, nes niekas uždėk neveža, už viešką reikia atidirbti.

Aš gi daugiau uždėk niekur nebvažiuosiu.

F. Kuleika.

Laiškas į Redakciją.

Gerbiamoji Redakcija!

Meldžiu man paaiškinti, kokį skirtumą turi žodžiai «donos» ir «privilečenje k sudus». Mūsų tuli laikraščio leidėjai, redaktoriai ir advokatai nesuda jokio skirtumo.

Aš pirmąjį aiškinu — «sdas» — «traukin teisman». Jeigu mano aiškinimas teisingas, tai meldžiu paaiškinti, ar žmogus, atlikęs vieną ar kitą iš nurodytų žodžių rolę, gauna vienodą vardą? Su pagarba

V. Paukštys.

Ats. «Donos» — danešimas, išdavystė; «donos» darytojas — danešėjas, išdavikas. «Privilečenje k sudus» — patraukimas teisman; tai švarus teisybės jieškojimo budas.

Red.

Sunku atsiskirti.

(Aukauju «Kovos» darbininkams.)
Daug kartų man širdį skaudėjo, Grumiantis vis vargy bangose; Daug kartų ašarėlis šibijo Drąsiose mano akyse.
Bet išgydyt aš ją vis galėjau Su valstais tvirtos pajegos; Visas sunkumas pergaltėjau Laikė karčiosios valandos.
Tik kuomet man skirtis reikėjo Su jumis, o draugai, kuriuose Širdis jau nuo seno išėjo Tos tvirtos idėjos namuose,
Kuomet delnų kietai delnan dėjavu Ir, jus spausdams, tariu pagalius: «Sudus» — ak! sutvėrė negalėjau Krutinėje širdies plakančio!...
Senas Vincas.

Nėr kaip.

Sunki našta slėgia diena iš dienos; kasdien reikia vargti dėl duonos juodos. Nėr nei valandėlės pamislyt liuosai; nėr kaip atsikvėpti; reik dirbt ištaisai. Brolius ir draugus nėr kaip aplankyti; nėr laiko vargus savo aprašyti.

S. M. D.

Karėiva. ŠVENTA KIAULĖ.

Nedėdienis. Bažnyčioje pamaldos. Giedraio kaitra, kurl tankiai Lietuvą aplanko, neprivertė pasislėpti kur į pavėsį. Taigi ir gas M-is, klebonas K-į parapijos, sėdėjo ant u su papirosu dantyse ir išlėjosi, atlaikęs mišventas.

Varpal sugaudė — po visam šaukė. Ant kieno pasigirdo skambantis klebono gaspadinės balsas. Ant jos nublankusio ir sutręsusio veido stovėjo saldi šypsa. Kotrina, sėdėdama ant švento is laike mišparų, uždavinėjo iš biblijos klausis dviem vaikuciams, kuriuos klebonas globėjo, la mažiukai neteko savo tėvų. Ją juokas ėmė, da vaikai klaidingai atsakinėjo ant jos klausimų biblijos.

Vincelis, vyresnysis, tampė Kotrinos baltą siųpą, sekdamas paskui ją, ir širdingai juokėsi. Jolis taipgi linksmame upe buvo. Pastaramjam otrina buvo paėmusi už rankutės, kad nebėglotų o klemą su Vincellu.

Kotrina! — klebonas pravėrė akis ir, pralabėjo, jai pasrodžius ant gonkų. — Perstok vaziuoti vaikeliu tokiame karštyje. Ar ne geriau būtų, kad tu iš biblijos ko juos pamokintumei? — Aš ir taip juos mokiu, — atsiliepė Kotrina, — net ir kunigas kapelionis šlanden pasakė, kad šiedu vaikai gerai bibliją žino.

Hmm... Kada suaugęs, bus gražus ir išmintingis vyras, — klebonas su pasigerėjimu pažiūrėjo ant vaikučių, kada jie grabinėjosi ant langų, vapsą begaudydami. — Taigi dabar neapleisk nei vienos valandos dykai ir mokink juos biblijos. — Aš ir taip juos bučiau mokinęs, jie jau seniai būtų iš atminties visą bibliją išmokę.

Klebonas! — ji nusiūokė. — Klebonas atsakė tiek nežinau, kiek jie išmoko... — Aš nežinau! — klebonas pasijudino krėslė ir pūšais savo rieblą, sudrįbsusią figūrą — Aš pa rodysiu, ką aš moku; kad aš juos mokinėčiau, jie niekuomet neužmirštų.

Ar tamsta gali man pasakyti, kas tokis buvo Lukošius? — užklansė aštuonių metų Vincelis. — Taip, mano berneli. — tarė klebonas. — Bet tas klansimas paimtas iš naujo testamento. — Aš žinau, kas tai yra cementas, — pasigyrė Jonelis, laikydamas vapsą pirštuose, — kitek-torius sakė, kad bažnyčioje stato iš cemento.

Klebonas saldžiai nusiūokė ir tarė: — Dabar, vaikai, aš klausinėsiu apie tai, kas tai yra atleidimas, ir žiūrėsiu, kiek jūs žinote. — Aple ką taip! — nustebo Vincukas. — Na, klausyk, — jei žinku Vincelis, tu už- — Aš jam duociau per ausį, — buvo greitas atsakymas.

Ne, Vinceli, klaidingai supranti, — perti krinėjo klebonas, — šventa biblija mus mokina atstatyti kitą žandą. — Kodėl taip? — nustebo Vincukas. — Aš girdėjau, kaip tamsta sakel tetai Kotrinai, kad tai buvo geros muštynės, kada zakrastijonas žvakės galu sudaužė Amalui galvą ir iš bažnyčios išmetė!

Čia tai jau kitas dalykas, — aiškino klebonas, — mat, Amalas nemoka pinigų pastatymul naujos bažnyčios, akmenų neveža ir spaviednės neina... — Tamsta taipgi neina spaviednės, akmenų neveži ir pinigų neduodi, — pastebėjo Vincukas. — Nekalbėk taip ant kunigo, — pabarė Kotrina.

O ką tu darytumei, jei kas tau duotų per žandą? — Duociau jam velnių, — atsakė Jonelis, kimšdamas pusgyvę vapsą į krabutę nuo papirosų. — Joneli! — Taip ir tamsta sakel, kada šuo katina sukandžiojo, ir paskui ji nušovė.

Kunigas visai nesitikėjo tą nuo vaikų išgirsti. Jis pažiūrėjo Kotrinai į akis tokiu pat žvilgtu, kokiu žiuri savo parapijonui, kada pastarasis tik pusrublinę ant mišų atneša. Pagalios atsigrižo į vaikus ir tarė: — Męs sakome: jei žmogus ima nuo tavęs švarką, atiduok jam ir laikrodėlį. — Kodėl! — užklansė Vincukas. — Todėl, kad ir šventa biblija tą sako. — Tuomet aš neturėčiau kuom šiltai apsivilkti, — užprotestavo Vincelis, kurlam kankinimosi ideja nei į galvą neatėjo.

Bet pamislyk, vaikeli, kaip gerai ir šiltai kitas jaustųsi. Savo mintyse Vincukas atvertė kitaip dalyką. Klebono klausimas jam sunkiai buvo suprantamas. Jis valandėlę tylėjo. Pagalios sumislįjo išmėginti tą biblijos mokslą ant paties klebono. — Ir tamsta tą patį darytumei? — Taip, berneli... visuomet... — Tuomet ir aš.

Klebonas pasiliko užganėdintas. Jis paglostė Vincellui galvą ir užrėkė naują papirosą. Jonelis pribėgo prie Kotrinos ir prakalbėjo: — Teta, aš pyrago noriu... — Ir aš noriu, — atsiliepė Vincelis. — Bėgkite virtuvėn, juk žinote kur, — pasiuntė juos Kotrina.

**

Abudu, laikydami po griežinį pyrago rankutėse, linksmi, per užpakalines duris išbėgo sodan.

Beslausdami, juodu atsidadurė galutinėse sodo aliose.

— Žiūrėk, ten guli žmogus, — rodė piršta Vincukas. — Bėgkime pas jį, jis mus pavėžys ratukuose, — nudžlugo Jonelis. — Jis miega, — pastebėjo Vincukas, kada juodu prisilartino prie žmogaus, kurlis gulėjo ant žolės pavėsyje su prakatuotu veidu, apdriekusiu bruku, basas, su pundeliu po galva.

Kelkis! — šuktelėjo Jonelis. — Žmogus išgastingsai pakėlė galvą ir pamatė priešais save du vienplaukiu vaiku, su šimteliais pyrago rankose. Jis su dideliu apetitu paliūrėjo į pyragą ir seilę nurijo.

— Iš kur gi jūs čia dabar atsiradote! — užklansė tas vidutinio amžiaus žmogus. — Męs taip sau bėgiojame; gal pavėžysit mus — prašė Vincelis. — Labai karšta, aš pavargęs, — žmogus pakėlė ir, užsimovęs ant lazdos pundelį, užsidėjo ant peties.

Tad einame ant verandos, ten vėsu ir man ant supyklių pasupsi, — patarė Jonelis. — Ar ten nėra šunų? — Nėra, nėra! — užtikrino Jonelis. — Klebonas davė jam velnių ir nušovė. — Gerai, vaikai, einame. Pasilsėsiu valandėlę.

Žmogus bailiai pravėrė vartelius ir, žengdamas trepuokais, apsidairė į visas puses. Kitoj pusėj namų, ant gonkų miegojo klebonas, atviręs minkštame krėslė. Salia jo smūdė jo gaspadinė.

Viešpatie! kaip minkšta, kaip gerai! — uždulkėjęs, purvinas žmogus atsisėdo į minkštą, pliušu atprautą krėslį, kuriame tankiansiai vėkaras mėgdavo sėdėti Kotrina ir gerėtinis bėdoras, įvairiais sodo medžiais, žaliuymais.

Vaikai susėdo žmogui ant kelių ir pradėjo klausinėti: — Kaip tamstos vardas? — Petras Keleivis. — Biednas Keleivis, visas dulkėtas, mėsas! — pasigallėjo Vincukas. — O kur tamsta gyvenit? — užklansė Jonelis. — Niekur... — Kaip toli nuo čia? — Man rodos, kad jūs nežinote tos vietos, — nustūpsėjo Petras. — Ar nėra čia kur vandens išsigerti?

Vaikai išbėgo vidun. Juodu greit sugrįžę abudu laikydami savo mažose ir šiltose rankutėse no sidabrinį puoduką šalto pieno. — Kokis skanus pienas! — Petras glostė savo pilvą, bet jis jėms jau negražino tų puodukų. — Gal eisime vidun? — vadino Vincelis, męs čiaime d... — Eda koks... — Čia užėina pas mus, klebonas viską išrodinėja. — O kur klebonas? gaspadinė! — užklansė Petras.

Klebonas mėga ant gonkų. Ar negrįžti, — jis dabar sukosėjo... — Tad einame. Gal jūs žinote, kur pats sukavota? Gal sidabriniai šaukštukai kur melnė? — O, taip! — su kundikišku išdidumu tvirtino Jonelis. — Męs turime daug sidabrinų šaukštukų, šakučių ir kitokių daiktų. Aš turiu rėdą ir dvyliką kapeikų!

Kokis tu bagotas, — juokavo Petras. — Mano pinigai randasi šventoje kiaulėje. — Kas yra šventa kiaulė? — nustebo Petras. — Taip, šventa kiaulė. Klebonas man pavėžė iš Kanno sidabrinę kiaulę su skylute pilnais gams mesti. Kada klebonas šventino kambarius, mano kiaulė stovėjo ant stalo ir, pakėlus smūdą dangun žiūrėjo. Tuomet jis pasakė, kad ir mano kiaulė šventa.

— Aš norėčiau but tokiu turtingu! O kur jūs laikote tą viską? — Ten, viename kambaryje. Gal tamsta nori matyti? — Matydams, kad nėra jokio pavojaus, Petras sekė paskui vaikus, dairydamsis į visas puses. Vieni kambariai buvo iškloti dironais, sienos apkalbėtos nėtos veidrodžiais.

Kada Petras atsidadurė minėtame kambaryje, akis sužibėjo, veidas nušvito. Viduryje kambario stovėjo stalas, sidabrinėmis kvietkomis išmargytas. Kampe stovėjo komoda su pravirais stalčiais. — Buk atsargas su šventa kiaule, — pastebėjo Jonelis, kada pamatė, kaip Petras į paėmė nuo stalo ir pradėjo vartyti. — Ji šlaba. Jūs ją nulužėte, kada nuo stalo nudribo. Aš tu žinai, — jis koją sutaisė, taip kad dabar ji vėl gausi.

Petras gi neklansė Jonelio, — jis paliūrėjo skylutę, pabarškino ir įsidėjo kišeniu. Pagalios pravėrė komodos stalčių. Jo akis dvigubai pasididino. — Viešpatie nepaliečiama! kada tu suėjai tiek prikrauti! — Petras prisipylė sidabro kišeniui, atstaktelėjo vaikus ir tarė: — Turbut, aš eisiu. Vaikai, ar čia nėra daugiau šventų kiaulių?

Petras tą pasakė ir pamislįjo sau: Ant gonkų miega viena kiaulė, kurl, beknisdama vargytė, neliū kišeniui, prisipylė sau aruodus sidabro. Jonelis matė, kaip jo kiaulės suklisė Petro kišeniuje. Jo širdelė sutvaksėjo, akis apmoro.

— Ne, — proverksmom prakalbėjo Jonelis, aš turiu tik vieną šventą kiaulę ir aš negalėčiau

atiduoti. Bet, — jo veidelis nušvito, — mes turime auksinį laikrodėlį, kelnes ir švarką, kurį paršė vežė klebonas iš užrubežio...

— Kur tas viskas yra? — Petras kasė sau pakaušį, — aš neturiu švarko ir, aš manau, dabar klebonui jis visai nereikalingas, jis jo nenosi.

Už kelių minučių ant Petro rankos skersai kabėjo švarkas ir kelinės; laikrodėlis gl gulėjo kišenėje šalia kiulės.

— Na, tai sudie, vaikučiai, — atsiseivikino Petras, vartelius priverdamas.

— Sudie, Keleivi, sudie! — du veideliai kyšojo pro verandos duris, — atsilankyk vėl!

— Aš manau, neverta. Vienok turiu pasakyti, kad jūs geri vaikučiai. Aš jūsų ilgai nepamiršiu.

Jam bekalbant, jo pundelis išpuolė iš jo rankų; jis atsigrižo atgal. Vaikai vis da žiūrėjo.

— Gal ir nereikėjo man imti kiulės, — pramurmėjo sau po nosia Petras.

Pagalios jis šaltai nusijuokė ir, pakėles savo pundelį, neatsigrizdo daugiau; taip jis ir nuėjo savo keliu.

* * *

— O kur mūsų vaikai! — Kotrina pasikėlė nuo krėslo.

— Nėra abejonės, kad jie vėl kur zlastininkauja! — miegustu balsu atsiliepė klebonas.

Tame momente vaikai pasirodė priešais gonkų. Jų veidai buvo murzini, blizkutes purvinos, keinafats derva suteptos.

— Viešpatie! kurgi jūs dabar taip išsidirbote? — su pasistebėjimu pradėjo Kotrina, bet Vincelis pertraukė jos kalbą.

— Mes atlikome gerą darbą, — jis pasigyrė, tiesiai klebonui akis žiurdamas.

— Aš matau, kad jūs ką tokio veikėte! Kame dalykas! — šuktelėjo klebonas, žiurdamas į jų murzinius veidelius.

— Mes jam atidavėme taipgi švarką ir laikrodėlį.

— K-a-a! — sušuko klebonas ir pažaidė už kiulės.

— Čia buvo užėjęs biednas žmogus, jis gerti norėjo ir švarko neturėjo.

— Biednas žmogus, be kapeikos. Visas apdriskęs, basas, — pertraukė Jonelis, patvirtindamas teisingumą Vincuko žodžių.

— Jis neturėjo laikrodėlio taipgi, — tęsė toliau Vincukas, — taip kad aš ir jį atidaviau.

Klebono veidas paraudo, kakta susiraukė.

— O, jūs maži rakaliai! Jūs zbitininkai! Mano vienintelį užrubežinį švarką atidavėte!

Atsikreipęs į Kotriną skundėsi:

— Norėjam ant vandenų važiuoti, o dabar neturėsiu nei kuo apsivilkti!

— Pirmą sakelį, kad ir tamsta tą padarytumė, — teisinosi Vincukas ir vėl atkartojo, — laikrodėlį atidavėme, o Jonelis savo šventą kiulę padovanojo.

Klebonas per daug buvo piktas, kad klausytiesi vaikų, ir jis nutvėrė Vincukui už pečių ir smarkiai pakratė.

— Aš jus pamokinsiu atidavinti daiktus, kurie jums nepriklauso! Einame vidun, aš jums parodysiu...

— Duok jiems, duok! — drąsino Kotrina, — nedovanok tiems zlastininkams!

— Mat, pasisuko koks valkata ir atidavė jam mano švarką ir laikrodėlį, — klebonas paėmė vaikams už rankučių ir tempė juos pasaki savęs vidun.

Klebonas dikėfai suplekė per užpakalines ir pristatė juos prie mokinišios biblijos. Vaikai šliurbeno ir per ašaras negalėjo matyti tynei raidžių. Valandėle palukėjus, Vincelis apsimalšino; jis apsišluostė ašaras ir įbėgo klebono kambaryn.

— Tamsta mokiniai mus but gerai ir artimą mylėti, taigi ir atidavė tam, kuris jų neturėjo. Ir tamsta sakel, kad tą patį butumei padaręs, o dabar įpykęs sumušė mus.

— Tu, parše, išmanai ką apie meilę artimo! — sušuko klebonas. Kada tu turėsi savo locnasti, tuomet galėsi nors paskutinius savo marškinius atiduoti. Švarkas ir laikrodėlis tai man priklauso! Šalin iš čia!

* * *

Žvalgdžės galestingai žiūrėjo per langą vaikų kambarelio, kuriame juodu gulėjo, ir jos savo glamonėjančiais spinduliais ramino juos. Ilgai juodu barėsi tarp savęs, nuversdami kalėt ant vieno kito. Ant galo Jonelis, mažiau pilti gavęs, miegustal sušnabzdėjo:

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

— Bet aš neturiu kitos šventos kiulės...

Deklamavo M. Žebraitenė. Aš mensekutis ir N. Ašmenskius. Šis ko publika užsiganėdino. Apdengim buvo apie 300.

Darbai eina silpnai. Pora po 2-3-4 dienas į savaitę. Darbių netruksta. Pora kasykų vi siškai stovi. Iš kitur atkaiaviam darbas sunku gauti. J.K.

Maryville, Ill.

LSS. 106 kuopa buvo surngusi balių. Pelną nuo baliaus, kaip girdėjau, skyrė Sibiro polit. kanikinams. Buvo ir prakalbos.

Kalbėjo K. Šeštokas; kabėjo prastai. Visa kalba buvo til kunigai ir jų gaspadinės. Ir da save išaugštino, kaip 4 kliasų stulenta.

Tokia kalba sukėlė publikoj triukšmą. Vieni sako, kalbėk apie socializmą, kiti sako, mes jau ita seniai esam užmiršę.

Tokle nenuoramų atsiliepimai kalbėtojui nepatiko, taigi ir orodė jis savo inteligentiškumą, šaukdamas juos mulais, keturio jais, net ir vaikus sluntė po ve...

Ištikro nesitikėjau išgirst toliū šlykščū žodžių, o da nuo socialisto.

Aš gyvenau jau valandą Maryvillej ir gerai pažistu vietinius Lietuvos. Suvis kitaip yra, kaip kad K.S. mano. Lietuvali sutiknie gyvena, nėra peštyniū, kaip kitur.

Jeigu visi butų tokie kalbėtojai, kaip K.S., tai prasidėtų tikra surtė tarp visuomenės.

Pelno nuo baliaus, kaip girdėjau, atliko mažai.

Senapilietis.

Clifford, Ill.

Per pasidarbavimą kelių gabėlių draugų tapo surengtos prakalbos. Kalbėjo drg. K.Šeštokas. Kalbos tema buvo, kad darbininkai viską pagamina, o nieko neturi, o kapitalistai nieko nedirba ir viską turi. Potam uždavė gerai kunigams ir religijai. Išaiškino, kas yra velniai ir dievas, ir išvedė, kad jie nei gero nei blogo negali padaryti. Prakalbos publika patiko.

Kur per visą prakalbos kėlė triukšmą, šmeiždamas socialistus. Po prakalbos pašaukta prie kuopos prisirašyt. Susitvėrė kuopa iš devynių narių. Surinkta 2.45 apmokėjimui kalbėtojui kelionės.

Saim Shleder.

Easton, Pa.

Socialistai sumanė uždėt ko operatiivišką grosernę ir bučernę. Susirinkime 8 vasario galutinai nutarė trumpu laiku įgyvendint sumanymą. Mažiausia prekė šėro (akeljos) yra 25 dol.

8 vasario užsimokėjo 27 ypatos. Kiti laukia prisirašyt, kada atidarysime.

Čia yra kelias draugų, kurie gasdina, buk žmonių pinigai, idėti krautuvių, bus svogti. Žmonės nelabai klauso gasdintojų. Bet socialistai neprivalo atgasdinti žmonių nuo kooperacijų.

Katukas.

Georgetown, Ill.

Susirinkus bureliui daugiau prijauciančių darbininkų labu draugų 16 vasario, pasikviesta u kalbėtoja drg. T.L.Dundulį, kuris kalbėjo liak darbininkiško klausimo Sav. Valstijoje ir abelnai visame pasaulyje; kalbėjo apie kapitali, kuris organizuoja kariumenę ir kares; aiškino, kad mes turime tik vieną kelią, tai yra socializmą, su kurio pagalba nusikratysime kapitalizmo. Užsiminė ir apie strakuojančius rubsiuvius, kurie vargą kenčia dėl išgavimo geresnio duenos kashio, ir meldė draugų, idant strakeriams aukuotu pagalė. Pukis surinkta 10 dol., kuriuos pasiūčiam strakuojantiems rubsiuviams per Kovą. Drg. T.L. Dundulis kalbėjo, kad butų labai gerai sutverti LSS. kuopa, ir draugai sutiko ant to. Į kuopą prisirašė 32 draugai.

J.J. Petraitis.

10 dol. aukų gauta ir perduota. Kovos Adm.

Coal Dale, Pa.

16 vasario atsibuvo prakalbos, kurias parengė keli draugai per

pasidarbavimą drg. P. Stanelio. Kalbėtojas buvo LSS. Centro Sekretorius J. Stasiulevičius iš Philadelphiajos. Prakalbos nusisekė labai gražiai. Klausytojų prisirinko labai daug; net buvo gražu ir pažiūrėti, kad iš tokio mažo miestuko ir iš taip tamsiai gyvenančių žmonių prisirinko tokios gražios publikos; aš da pirmą kartą mačiau tokias ramias prakalbas.

Klausimas: kame dalykas, kad taip tamsiai gyvenanti žmonėlai galėjo iškėsti nekaukę, nestauglį atsakymus toks: drg. J. Stasiulevičius užganėdino visus susirinkusius savo prakalba. Klausytojai kuo-atidžiausiai klausėsi tokios išpuodingos kalbos.

Drg. J.S. kalbėjo tris valandas be sustojimo. Neaplenkė nei vieno dalkto, kuris yra netikęs ir kenkia darbo žmonėms. Išrodė kapitalistų „mielaširdystes“ ir šunybes, taipgi kunigijos visokias paslaptis ir siuntimą dušių į dangaus karalystę.

Sako, jeigu kuris žmogus miršta iš bado ir eina melsti kapitalisto mielaširdystės, kad duotų darbą užsidirbt duonos kashni, o ar gauna duonos? Nugl, gauna švino duonos ir palkų nuo policmano. Daugelio akyse net ašaras pasirodė.

Neaplenkė nei lietuviškų biznierių, kaip pav., Bučinsko, kuris su kryžiais ir su patrijotiskais žirgvaikiais taso po teismus dabartinis strakerius Brooklyne.

Drg. Stasiulevičius paliko didelį įspūdį Coal Dale tarp lietuvių savo gabiu iškalbėjimu; ir tapo atgalvinta LSS. 107 kuopelė iš 20 sąnarių. Uždengimui lėšų surinkta \$6 aukų.

Buvo klausta publikos, ar viską suprato. Tai vienas užklausė: kodėl tautiečiai nesutinka su socialistais? Drg. Stas. klausimą išaiškino labai gražiai. W.B. Arch.

Monessen, Pa.

Darbai labai sumažėjo. Dirbam 3-4 dienas į savaitę. Lietuvių randasi apie 20 šeimynų ir apie tiek pavienių. Visi labai tamsūs.

7 vasario buvo atsilankę Ektor ir J. Stasiulevičius. Kalbėjo apie darbininkų padėjimą; taigi ragino prisytis prie IWW.

Žmonių prisirinko labai daug. Tvirtai kalba labai visiems patiko. Aukų surinkta \$14.75.

Ten Buves.

New Britain, Conn.

Jau metai, kaip čia susitvėrė moterų draugystė „Birutė“. Nors draugystės mieriai buvo gana kilti nuo pat jos užsimezimo, vienok tolą laiką ji nieko neveikė ir jau buvo net ant mirtino patalo. Bet dabar, paėmus ją vest naujam komitetui, draugystelė pradėjo šitą veikti ir sparčiai augt. Jau parengė vienas prakalbas ir baigia mokytis vieną scenišką veikalą, kurį loš tuoj po velykų, ir šlaip žada darbuotis toliau apšvietimo dirvoj pagal savo didžiausią išgalę.

16 vasario draugystelės susirinkime buvo atmintas ir Brooklyno siuvėjų didysis stralkas, ir jį paaukavo iš savo iždo Brooklyno strakeriams \$5.00, o draugės da sumetė \$1.82. Aukos pasiūsta per Kovos Redakciją. Geistina, kad visos vietinės moteris ir merginos, mylinčios laisvę ir apšvietimą, prisidėtų prie Birutės. Birutės draugystė taipgi duoda pašalpą ligoje ir posmertine.

J. Salaveičikienė.

Aukos gauta ir perduota. Kovos Adm.

Springfield, Ill.

29 kp. LSS. yra nutarusi laikyti šlame žemos sezono diskusijas kas 4-tas nedėliedienis kiekvieno mėnesio. Taigi tokios diskusijos buvo 26 sausio, iš eilės antros. Prasiđėjo su paskaita, kurią skaitė drg. J. Kačergius, faktiškai nurodėdams svarbesnius atsitikimus iš buvusios Lietuvoje revoliucijos. Potam buvo diskusijos temoje, „Ar reikalinga karė ir kariumenė“. Nesiradus, kad kas iš pašalinių ypatų statytų argumentus iš buržuaziskos pusės, buvo apsiėmęs sąjungietis K.A. Klausimą gerai išrėšo J. Kačergius ir V. Brokevičius.

J. Starkevičius.

PHILADELPHIJOS ŽINIOS.

RUBSIUVIŲ STRAIKAS.

Straikerių susirinkime.

Tukstančiai darbininkų, jaunų ir senų. Jauni — su jaunystės apskurumu ir da neišgaravusia gyvenimo linksmybe ir vilčia. Seni su senatvės apsiminimu, su apirimusiomis puikioms ateities svajonėmis, su antspaudžiu apvilto, jau besibaigiančio gyvenimo. Ant senių veidų atispaudusi vientik rūpestis apie duonos kashnį savo šeimynai ir sau. Daugiau jų veiduose nieko nematysi, kaip tiktai tą rupestį. Prozaiška rūpestis; ant pažiuros, gal per daug jau paprasta rupestis. Bet žmogui, turinčiam širdį, kad jausti, — ta rupestis iššaukia gilų pasigailėjimą, užuojautą. Kaip nei? Štai žmogus darbininkas baigia atgyventi savo amžių, amžių be gero dienas. Dirbo visas savo dienas, ir po žilais plaukais da turi rūpintis, kad tiktai jis ir jo šeimyna nekęstų bado. Nieko, žmogelis, mato-mai, nenori, kaip tiktai duonos kasdieninės; nori taip mažai; žmogus, visą amžių dirbęs-prakaitavęs, nieko daugiau, nieko augščiau negali mislyti, kaip tiktai apie tą, apie ką gyvuliai mislija! Apie duoną kasdieninę, tik apie duoną! Gaila pažiūrėt į tokį žmogų, į vargo skruzdėlę, grąšinamą bado, o širdis taip ir užverda neapykantą prieš šį surėdymą, kuris taip į nieką paverčia visą darbininko žmogaus gyvenimą.

T. Goris.

Straiko bėgis.

18 vasario išryto prasidėjo čia visuotinas rubsiuvių stralkas. Iki vakarui jau buvo išėję 12-000 visokių tautų siuvėjų.

Lietuviai atgaivino uniją Skr. 55. Narių yra jau netoli 300. Jos prezidentu J. Vasikonis.

19 vas. bandyta išvesti darb. iš didžiųjų dirbtuvių Kirschbaumo ir Snellenburgo. Iš Kirschbaumo mažai da tepasiekė išvesti, bet kaskart vis daugiau ir iš čia išvedama. Iš Snellenburgo išėjo iškarto 180 ir jau visi kiti pasirengę išeiti.

Pas Kirschbaumą suvežta 70 lovų straiklauziams.

Mažesnių dirbtuvių rubsiuviai jau visi išėjo. Straiklauzių beveik nėra.

Išrinkta Lietuvių Straiko Komitetas.

Presos Komitetu — A. Dugis, J. Lukoševičius, J. Stasiulevičius.

20 vasario nuo ryto nuėjo apie 4000 strakerių minia pas Kirschbaumo dirbtuvę ir da daugiau išvedė stralkan. Paskui maršavo iki Snellenburgo dirbtuvei; pasekmės buvo geros.

Per visą dieną buvo visur mitingai. Vakare strakeriai maršavo pas Kirschbaumo dirbtuvę. 8-tą val. vakare susirinko į didelę Royal svetainę, nes kitos jau buvo permažos.

Pradėjus rinktis kalbėtojams ant estrados, pasipylė gausus delnų plojimas. Pirmiausiai kalbėjo anglas Wm. Pratt, Am. Darbo Federacijos organizatorius, paskui italas V. Torcio, ir vėl angliškai vienas socialistas, lietuviškai kalbėjo drg. J. Stasiulevičius, žydiškai Max Pine, generališkas organizatorius iš New Yorko, ir M. Mager, ad-

ministratorius žydiško laikraščio „Forwaerts“, rusiškai drg. A. Stoklickis, vietinis gen. organizatorius. Visų kalbos buvo gana karštos ir visi šaukė vienybės, vienybės ir vienybės. Straikeriai tam pritarė delnų plojimu.

Straikuoja 14,000 siuvėjų.

Arštai atsitinka, bet neperdaugiausia. Pirmiausia buvo areštuotas drg. Ilčinkoff, bet tuojuos tapo paleistas. Taipgi buvo areštuotas J. Vasikonis.

Pastarasis laukė karo; netikėtai prie jo prilindo vienas lietuvis ir pradėjo kabinetis; sako: tu rup... unijos prezidentas, buntaučikas, — ir norėjo kirsti Vasikoniu į ausį, bet persilpno buta. Vasikonis partrenkė jį ant žemės. Pribuvusi policija abudu suareštavo ir abudu turėjo užsimokėti po \$5.

Straikeriai užsilauko gana gerai. Vienybė didelė ir viltis negęsta. Tvirtai galima tikėtis, kad kova bus laimėta.

Presos Komitetas: A. Dugis, J. Stasiulevičius, J. Lukoševičius.

21 vas. nuo ryto apie 2000 strakerių minia išėjo iš salės ir maršavo pas Kirschbaum dirbtuvę. 3-čia val. po pietų visam minia ėjo pas Snellenburgą; ir iš tų dviejų dirbtuvių išvesta stralkan vakare 1000 suvirš.

22 vas. lietuviai turėjo savo susirinkimą. Kalbėjo Wm. Pratt ir kiti. Dabar lietuviai atsisakyre nuo žydų ir italų ir laiko prakalbas sykiu su lenkais ir rusais. 4 tą val. vakare stralko kom. užbaigė darbininkų reikalavimus. Kontraktorių pasirašė jau 11, pripažino unija, sutrumpino darbo val. iki 48 val.

Antiko pagerinti sanitariskas darbo sąlygas.

Duonkepių unija duoda uždėką visiems piketainkams išryto pusryčius. Kitos unijos klausia: ar nereik pinigų? Žmonės strakeriams užjaučia.

23 vas. kalbėjo J. Stasiulevičius.

A. Dugis.

Didelis susirinkimas.

Royal svetainėn 20 vasario susirinko į 3000 strakuojančių siuvėjų į tarptautiskas prakalbas.

William Pratt, Am. Darb. Federacijos organizatorius, vardu federacijos ketino strakeriams pagalbą. Pasidadžėjo strakeriams tarnauti, kokioj tik jie geis rolėj.

Persergerjo strakerius, kad nebutų jokio užvydo, jokio varžymosi dėlei viršininkystės. Nupeikė tuos, kurie tokias atsitikimus, kaip stralkai, pavartoja savo ypatų išaugštinimui užuot atsidavusio patarnavimo broliams darbininkams.

Priminė, kokiose nesveikose dirbtuvėse, kokias ilgas valandas ir kokiose blogose sąlygose Philadelphiajos siuvėjai turėjo dirbti. Nurodė, kaip darbininkų gyvenimas eina blogyn, kad per dešėtką paskutinių metų pragyvenimas pakilo ant 60 procentų, o alga darbininkams tik ant 30 procentų.

Skilvis ir jo ligos.

Nedėlioj Lith. Music Hall'e E. G. Klimas, med. stud., suvėl tikusiai atliko savo paskaitą „Skilvis ir jo ligos“. Paskaita buvo paaiškinama piešimais. Prelegentas davė gerus atsakymus ant užklausimų.

ADRESAI

S. S. kuopų viršininkų

sekretoriai kuopų, kurių adreai nurodinti šioje sąrašelyje, arba visiškai, lai tuoj atsiųsti pas C. Sekretorių.

- 1 kuopa, Philadelphia, Pa. S. Janilla 418 N. 10th st
- 2 kuopa, Saranton, Pa. M. Salna 333 Theodore st
- 3 kuopa, Cleveland, Ohio. A. Smulskytis 1314 Oregon av
- 4 kuopa, Chicago, Ill. A. M. Kaitenas 3017 Parnell av
- 5 kuopa, New Britain, Conn. J. Vabalas 54 Lafayette st.
- 6 kuopa, Pittsburg, Pa. A. Zemaitis 115 Moultry st
- 7 kuopa, Rochester, N. Y. A. K. Baltrunas 3 Ludvig Pk.
- 8 kuopa, Wilkes Barre, Pa. W. J. Tabaras 487 New Grant st
- 9 kuopa, Mt. Carmel, Pa. A. Straigas 341 So. Maple st
- 10 kuopa, Newark, N. J. M. T. Zolynas 423 Walnut st
- 11 kuopa, Taylorville, Ill. E. Svedas 811 E. Park st
- 12 kuopa, Baltimore, Md. E. Matulskas 604 W. Lombard st
- 13 kuopa, Minersville, Pa. J. Romanukas Box 163
- 14 kuopa, Brockton, Mass. E. Navickas 31 Ames st Montello Sta
- 15 kuopa, Collinsville, Ill. A. M. Medlunas 440 So. Clinton st
- 16 kuopa, Brooklyn, N. Y. J. Cernabas 102 Havemeyer st
- 17 kuopa, Brooklyn, N. Y. J. T. Szozo 630 3rd av
- 18 kuopa, Chicago, Ill. P. Raudonaitis Box 296
- 19 kuopa, Spring Valley, Ill. A. A. Herman 2130 So. Washtenaw ave
- 20 kuopa, Plymouth, Pa. M. Zaleskas 219 E. River st
- 21 kuopa, Naugatuck, Conn. N. Barbaravičius 41 Main st
- 22 kuopa, Westville, Ill. S. Vredavilas Box 664
- 23 kuopa, New Haven, Conn. S. M. Rinkovicius 116 Mill River st
- 24 kuopa, Shenandoah, Pa. L. S. Kupcinskias 217 E. Centre st
- 25 kuopa, Springfield, Ill. J. Ksiegierski 1716 E. Matheny Ave
- 26 kuopa, Yonkers, N. Y. E. Navickas 416 Walnut st
- 27 kuopa, So. Bethlehem, Pa. P. Berukštas 618 Chestnut st
- 28 kuopa, Pittston, Pa. E. Arantikas 315 Diamond st W. Pittston, Pa
- 29 kuopa, Binghamton, N. Y. S. Jastulionis 285 Clinton st
- 30 kuopa, Waterbury, Conn. P. Motievičius 775 Bank st
- 31 kuopa, Bayonne, N. J. A. Lukaitis, 73 E. 22nd St.
- 32 kuopa, Chicago, Ill. St. Stražas 2030 Canalport ave.
- 33 kuopa, Bristol, Conn. J. M. Zvingilas 11 Ingraham pl
- 34 kuopa, Los Angeles, Cal. D. D. D. 224 E. 82nd st
- 35 kuopa, Worcester, Mass. J. Kalraitis 48 Coral st
- 36 kuopa, Bridgeport, Conn. J. Marcinkevicius 308 Main st
- 37 kuopa, Easton, Pa. V. J. Stankus 413 Bushkill st
- 38 kuopa, St. Louis, Mo. J. Danjotas 107 N. 10th st
- 39 kuopa, Passaic, N. J. P. Dankevicius 32 Van Buren st
- 40 kuopa, Mahanoy City, Pa. J. Vitkunas, Box 172
- 41 kuopa, Pana, Ill. J. Dibatita, 608 W. 2nd St
- 42 kuopa, Hartford, Conn. K. Lavonas 32 John st
- 43 kuopa, McKees Rocks, Pa. P. Samulionis Box 63
- 44 kuopa, Grand Rapids, Mich. J. Demontis 329 W. Leonard st
- 45 kuopa, New York, N. Y. R. Krucas 137 9th av
- 46 kuopa, Allegheny, Pa. J. Mazūka 810 Chateau st
- 47 kuopa, Youngstown, Ohio. D. Lekavicius 424 E. Federal st
- 48 kuopa, Wilmerding, Pa. M. A. Plontka 407 Patten st
- 49 kuopa, Kenosha, Wis. S. A. Glinakis 290 Caldonia st
- 50 kuopa, Jersey City, N. J. C. A. Linarth 45 Colgate st
- 51 kuopa, So. Boston, Mass. N. Januska 242 Broadway
- 52 kuopa, W. Lynn, Mass. St. Zales 32 Linden st
- 53 kuopa, Johnston City, Ill. C. Kilbas 805 Box
- 54 kuopa, Lawrence, Mass. K. Griganskis 54 Oak st
- 55 kuopa, Paterson, N. J. S. Sadauskas 75 Keen st
- 56 kuopa, Brighton, Mass. D. Uzdilas 73 Wexford st
- 57 kuopa, Chester, Pa. A. Krollus 722 E. 8th st
- 58 kuopa, Shaft, Pa. K. Stankovicius Box 81
- 59 kuopa, Cambridge, Mass. E. A. Simanavicius 287 Broadway
- 60 kuopa, San Francisco, Cal. J. Adams 368 Naples st
- 61 kuopa, Exeter Boro, Pa. J. Greblikas 109 Valley av.
- 62 kuopa, Hazleton, Pa. K. Merkevicius 216 E. Diamond Av
- 63 kuopa, Chicago, Ill. J. Repays 1719 N. Wood st
- 64 kuopa, So. Brooklyn, N. Y. J. Welas 319 Sands st

- 84 kuopa, Montreal, Canada, M. Motuzas 49 Forthenois st
- 85 kuopa, Stoughton, Mass. St. Milcius Box 7981
- 86 kuopa, East St. Louis, Ill. J. N. Simanaukas 452 Collinsville ave
- 87 kuopa, Gardner, Mass. J. Gayson 111 Vernon st
- 88 kuopa, Rhone, Pa. A. Juskauskas Box 63
- 89 kuopa, Edwardsville, Pa. P. Mazurkevicius 23 Murray
- 90 kuopa, Ashley, Pa. P. Sinkovicius 79 So. Main st
- 91 kuopa, Duquesne, Pa. S. Balduenas 201 N. 4th st
- 92 kuopa, Clinton, Ind. M. Aliehnas Box 578
- 93 kuopa, Lewiston, Me. K. Vilanitskis Box 36
- 94 kuopa, Maryville, Ill. V. Katilina, Box 121
- 95 kuopa, Carnegie, Pa. P. Gataveckas 230 Magazine st
- 96 kuopa, Burlington, N. J. A. Cipas 287 Union st
- 97 kuopa, Athol, Mass. M. Vasilauskas Box 117
- 98 kuopa, Du Bois, Pa. J. Linkovicius 25 Ridge st
- 99 kuopa, Detroit, Mich. J. E. Vasaitis 115 Howard st
- 100 kuopa, East Pittsburg, Pa. J. M. Finalow 649 Braddock ave NE
- 101 kuopa, Milwaukee, Wis. S. J. Darguzis 461 5th av Wauwatosa, Wis
- 102 kuopa, Valparaiso, Ind. P. Stinkus 533 College av
- 103 kuopa, Aurora, Ill. M. Paulauskas 690 Second ave
- 104 kuopa, Racine, Wis. M. Stelmokas 818 Prospect st
- 105 kuopa, Waukegan, Ill. J. K. Berbyla 1007 Marlon st
- 106 kuopa, Cherry, Ill. B. Zolynas Box 206
- 107 kuopa, Bridgewater, Mass. A. Baginskas Box 238
- 108 kuopa, So. Omaha, Nebr. A. Kalrys 923 N. 25th Omaha, Neb
- 109 kuopa, Norwood, Mass. P. J. Babalis 15 Tremont st
- 110 kuopa, West Fitchburg, Mass. J. Muraška 644 Middle st Fitchburg, Mass
- 111 kuopa, Rumford Falls, Me. K. Pedulis 215 Franklin st
- 112 kuopa, Kensington, Ill. E. Algimaviciute 12001 Indiana ave
- 113 kuopa, Cicero, Ill. A. B. Astrauskas 1439 45th Ct
- 114 kuopa, Pawnee, Ill. J. Yoga, box 71
- 115 kuopa, Williamstown, Pa. P. Stankunas Box 11, Reinerton, Pa
- 116 kuopa, Haverhill, Mass. J. Zalaskis 322 River st
- 117 kuopa, Wallingford, Conn. J. V. Salloraitis 74 So. Cherry st
- 118 kuopa, Elizabeth, N. J. B. Bočkai 211 First st
- 119 kuopa, W. Hanover, Mass. A. J. Razmas National F. Co.
- 120 kuopa, New Kensington, Pa. K. P. Rutkus 1080 3rd av

- 121 kuopa, Sheboygan, Wis. J. D. Vidalia 919 1/2 So. Clara st
- 122 kuopa, Wilson, Pa. A. Andruska Box 92
- 123 kuopa, Beloit, Wis. K. Didjurgis, 109 Prospect st
- 124 kuopa, E. Cambridge, Mass. P. Jurevicius 877 Cambridge str
- 125 kuopa, Des Moines, Ia. J. Shileka Highland Pk Sta. Box 121
- 126 kuopa, Kearny, N. J. A. Jonaitis 9 Maple st
- 127 kuopa, Boston, Mass. M. K. Virbalas 92 Salem str
- 128 kuopa, Salem, Mass. A. Citras 30 Albion st
- 129 kuopa, Westernport, Md. M. L. Balduenas Box 238 Piedmont, W. Va
- 130 kuopa, Port Washington, Wis. S. Kuprevicius R. R. 1 Box 53
- 131 kuopa, Monessen, Pa. K. M. Kazlauskas Box 453
- 132 kuopa, New Bedford, Mass. J. Susas 51 Washburn st
- 133 kuopa, Great Neck, N. Y. P. Griškovičius Box 161
- 134 kuopa, Terre Haute, Ind. V. Povilaitis 1445 3rd Ave
- 135 kuopa, S. Englewood, Ill. J. Butkevicius 5427 Union Av
- 136 kuopa, Manchester, N. H. N. A. Rastenis 943 Chestnut st
- 137 kuopa, Gary, Ind. N. A. Vilimaitis 84 W. 11th st
- 138 kuopa, Batavia, Ill. J. Tomkevicius 99 So. Prairie st
- 139 kuopa, Chicago, Ill. A. Spranaitis 4524 So Wood st
- 140 kuopa, Joliet, Ill. J. Rutkauskas 102 Davis ave
- 141 kuopa, Taunton, Mass. J. Agurkis 133rd st
- 142 kuopa, St. Charles, Ill. K. Sestokas 111 W. Main st
- 143 kuopa, De Kalb, Ill. A. Kristopaitis 1003 Market st
- 144 kuopa, Moline, Ill. B. G. Daučauskas 913 4th ave
- 145 kuopa, Auburn, Ill. A. Stinkus Box 33
- 146 kuopa, E. Rochester, N. Y. K. Miškis Box 955
- 147 kuopa, Seattle, Wash. M. Baltrusaitis Room 222 Globe Block
- 148 kuopa, Raymond, Wash. K. Chesonas Box 64 So. Bend, Wash.
- 149 kuopa, Cincinnati, Ohio. T. K. Claberkis 836 Wade st
- 150 kuopa, Seelyville, Ind. J. Malif Box 331
- 151 kuopa, Ansonia, Conn. J. Repays Box 416
- 152 kuopa, Harrisburg, Ill. A. Lietuvinskas Box 135 Dorrisville, Ill.
- 153 kuopa, Montreal, Canada. M. Mikalajunas 198 Knox st
- 154 kuopa, Philadelphia, Pa. J. Griganauskis 1227 So. 2nd st
- 155 kuopa, Benton, Ill. St. Tarkauskas Box 591
- 156 kuopa, Phila. - Frankford, Pa. A. Klionas 4730 Cambridge st
- 157 kuopa, Nashua, N. H. P. Ivanauskas Box 102
- 158 kuopa, Connerton, Pa. K. Kucevicius Box 51

Prisilaikykite šių taisyklių:

- 1) Permainant adresą visuomet rašykite kuotrupniausiai, pažymėdami savo seną ir naują adresą.
- 2) Rašant uždarytą ar atvirą laišką, visuomet parašykite savo pravardę ir adresą.
- 3) Klausiant kokių nors pašalininių informacijų, visuomet įdekiti krasos ženklelį atsakymui.
- 4) Siunčiant visokius pinigų, visuomet siųskite «Kovos» arba administratoriaus vardu.
- 5) Primant naujus narius, visuomet reikia reikalauti, kad iš sykiuo užsimokėtų bent už tris mėnesius.
- 6) Siunčiant kokį nors spaudos darbą, visuomet prisiųskite bent dvi savaites prieš rengiamą viešą vakarą. Sykiu su užsakytu įdekit bent vieną dolerį rankpinigių.
- 7) Gavę nuo administracijos bilą, visuomet bent į dvi tris savaites atsiseikite ir sykiu su pinigais prisiųskite gautąją bilą, tuomet administracijai suteiksime daug parankumo ir jį gausite umai pakvitavimą. Tas yra daroma visuose biuznlose ir tas paranku. «Kovos» Administracija.

LSS. 189 Jaunuomenės kuopos draugams.

Draugai, kuopos susirinkimas atsisbus nedėlioje, 2 d. kovo (March) «Kovos» name, 2 val. po pietų, todėl būtina atsilankykite, nes reikia ant teatro išrinkti darbininkus ir šiaip daug reikalų yra. Taipgi atsiveskite naujų narių. Sekret. J. Griganavičius.

Atida 19 kuopos nariams.

LSS. 19 kuopos bus ekstra susirinkimas 28 d. vasario petnyčioje, 7-30 val. vakare. Tautiškam Name 101 Grand str. B-lyn. Visi kuopos nariai būtina atsilankykite

nes yra daug svarbių dalykų apkalbėjimui. Malonėkite draugai užsimokėti menesines mokeskis, korų yra užligyti. Kuopos sek. J. Urbanas.

Teatras ir šokiai.

Rengia LSS. VI Rajono Komitetas. Bus suložta triveiksmė drama «Paskutinė Banga» svetainėje Dahlgren Hall, kamps E ir Silver sts., subatoje, 15 d. Kovo (March) 8 val. Prasišės 7-30 val. vakare. Įžanga: vyrams 35c., moterims 25c. Po lošimui šokiai ir skrajajanti krasa su dovanomis. Veikalas «Paskutinė Banga» yra gana svarbus, todėl malonėkite koskattlingiausiai atsilankyti. Ypač privalo atsilankyti nariai iš aplinkinių LSS. kuopų, nes pelnas bus rajono naudai. Kviečia Komitetas. (10)

Atidai 183 kuopai LSS.

Malonus draugai! Malonėkite surinkti knoskaitlingiausai, nedėlioje, 2 d. kovo mėn., pas drg. E. Bloškevičių, Roymond, 1 val. po pietų, nes turim daug svarbių apsvartymų, pertai ims daug lalko. Nors mes nutarėm laikyti susirinkimus 2 val. po pietų, o vargiai susirenkame ant 4 arba 5 val. Jeigu mes draugai taip darysime ir ant toliaus, tai vargiai galėsime nuveikti. Draugai nepamirškite atsilankyti ir atsivesti naujų draugų. Jūsų su soc. revoliucija K. Chesonas.

Pajieškau savo susiedo Juozapo Račkausko iš m. Batakų, Raseinių pav., Kauno gub. Prašau atsiliepti ant šio adreso:

Marijona Bagdanavičienė, 22 S. Ward st., Worcester, Mass.

50,000 KNYGU

Pasakys Kokiū Budu Gali Pats Save Isigydyti Namie.

Kožas kenčiantis vyras ture pareikalauti viena iš tų Stobuklingų, dykai gantu knygų. Ta knyga yra vertė \$10.00 kožnam kankinamų vyrų. Knyga ta pasakys sveikam vyrų kaip saugotis nuo ligų. Jauni vyrai, kurė mana apsviesti naudos skaitidamė tų knygų. Jeigu sergate nuo Pilva ligū, Negruomulavima, Užsikūlimu Žarnų, Kepenyse, Skilvėse, Inkstų ar Puses ligū, Nusilpneima Nervų, Pražudytą Vyriskumą, Neprijemū Sapnų, Lytišką Nusilpneimą, Užnudiolį ir Kraują arba Brantų, Skrofulą ir Nevalų Kraują, Pulavima arba Triperį, Užkrečiamų ligų arba Naujų Iganu Nesveikmų; jeigu esatė Silpnas, Nerviškas, Nulludis, Nusimines, Nusilpneima Speku arba kenčiatė nuo Jaunų Pražangų, Reumatizma arba kokių ligų ir nesveikmų, paprastų vyrams, ta Dykai gantu Knyga, pasakis jums kokių būdu atrasti greitą nuolatini Isigydyma, privatiškai ir paslapta, sava namie. Knyga ta pasakis aiškai ir paprastai kaip kodėl kenčiatie ir kaip galete buti sveiku. Knyga ta yra krantuvė žinios ir pasaka apie tokius dalykus privatišką būdu, katrus kožas vyras, jaunas ar senas, bagotas ar biednas, nevedas ar vedęs, sergantas ar sveikas, tur žinoti ir jųjį prisilaikiti. Naudingas ir teisingas patarimas, italpintis tuo Dykai gantu Knygoj yra neapiprekuojamas. Jeigu kiti gydymojei neįstengti sugranžinti jums sveikatą, spekas ir tvirtumą, neiludinkietes, nenusiminkiet ir netrotikiet viltes, bet pareikalaukietė tų Didelį Vadovą Sveikatos.

SIUSK TĄ DYKINĖ KUPONĄ ŠENDENA.

Tas pareikalavimas knygos neprivala jus į jokio skolę ir užmokiesni. Mes nesiumtam jokių vaistu C. O. D. su uždetu mokesčiu kaip kiti neslovingi gydytojai ir institutai dara. Ta knyga yra siuntama su užmokietą pačią prašim ir užpatejam konvertit taip, jog ne vienas negale žinoti ka is talpna.

DR. JOS. LISTER & CO., L. 800, 208 N. FHH Ave., Chicago, Ill.

Godotinasai Tamista: Až esu užinteresuotas Tamistas pridaimeiu siusti Vysai Dykai Knygų, meldziu prisauti man viena vysai dykai.

Vardas ir pavardė: _____

Adresas: _____

LSS. 171 kuopa atidai.

Metinis susirinkimas atsisbus nedėlioje, 2 d. kovo 1 val. po pietų ant Walkers Hall 335 Pine st. Bus rinkimai naujos valdybos ir taip daugel svarbių reikalų reikės apsvarstyti. Todėl draugai malonėkite visi atsilankyti, ir atsiveskite naujų narių. Sekretorius N. A. Rastenis.

POPIEŽIUS AR KRISTUS?

Mes norūme kad atstasūt nors vienas kunigas ar katalikas, kuris galėtų prirodyt klaidingumą tų sutalpinų šioje knygoje, kurioje mes įrodrom, kad Rymo-Katalikų bažnyčia yra nekristiška. Kožas paslapy yra akli atdarėjas. 24 pl. preke 25c., su prisiumtimu, 5 už \$1. Kinas vyras ir moteris. Interesuojantie amerikoms institucijoms ir liusybe, turētj steliuoti šiu knygų šimtą ir lūdalyti tarp savo draugų. American Liberty Pub Co. (Not Inc.) Dept. 146 Box 814 Chicago, Ill.

TK už \$1,25 per 40 DIENU

Šilija—talyra visas šventas raštas senų ir naujo testamento, lietuviška kalba parasytas ir išnaujo perliurėtas (lotyniškomis raidėmis) Berlinė 1908 m., pusl. 848 ir 279, viso 1127. Apilinkiau iš Europos labai daug knygų, bet dėl stokos vietos nėra kur sutalpyti. Todėl pasiryžau išparduoti šilija po \$1,25 nors ji kaštuoja \$3.00. Už lalki ni... Msonėkit pasiskubint nusipirkti. Adresuokit: K. J. INTAS, E. O. Box 1724, New York, N. Y.

Da galima gaut DOVANA.

Bet jau baigiasi tos «Girtuoklių Kantičkos. Jas udykų duoda «Migėles» savo naujiesm skaitytojams. Nelaukit savaitės—kitos, is gal išeit paskutinė dovana. Jūs seni skaitytojai atsilyskit naujo prenumeratoriaus dolerį už «Migėles» (1 metams)—gausit abu už po vienas kantičkas. To velija tarėmų Zakristijonas. Adresuokit: BALTRUSAITIS BRO'S 2400 Fifth ave., Pittsburgh, Pa.

Kovo mėnesio pradžioje 1913 metų pradės eiti Baltimorieje savaitinis darbininkų laikraštis «PIRMYN»

«Pirmyn» leis darbininkų bendrovė (iš 16 žmonių). «Pirmyn» bus pilnas žinių iš darbininkų gyvenimo viso pasaulio. «Pirmyn» dnos gerų straipsnių iš dailiosios literatūros ir įvairių mokslo šakų. «Pirmyn» nuolat bendradarbiaus visa ellė geriausių rašytojų iš Europos ir Ameriko «Pirmyn» redaguos išėjęs mokslius Europoj (Peterburgo ir Berno) universitetuose, juristas P. GRIGAITIS. «Pirmyn» kaına: Sov. Valst. metams \$1.50. pusei metu 80c. Kitose valst. metams \$2. Maskolijoje 4 rublial. Prenumeratą siųskit šiom laiku bendrovės išdininkui: J. A. SHUPPAS Box 235, Minerville, Pa.

Norint pamatyti prisluskite adresu, o gausite vieną numerį dykal.

LOXOL PAIN-EXPELLER

REUMATISM GOUT - NEURALGIA LUMBAGO - COLIC PAINS - BRACHACHES SPRAINS & BRUISES

Visuomet lalkyk namuose, kuomet tau prireiks, tai prireiks ant greitųjų. Bet saugokis beverėlių pamėgtojių.

LSS. VIII Rajono Vakaras!

Atsisbus Nedėlioje, 2 d. kovo, March 1913. FREIHEIT TURNER HALL 3417-21 So. Halsted st., Chicago, Ill. Pradžia 2 val. po pietu Tikietas 25c. ypatai.

Ant šio vakaro bus įdomus programos: Dalyvaus žymiausiai Chicagos artistai. Geriausia latvių orkestra. Po programi bus puikiausias

BALIUS!

Nes šitas vakaras rengiamas dėl visos Chicagos per LSS. VII rajoną. Kviečiame atsilankyti visus.

RENGEJU KOMITETAS.

GERA PROGA!
Gramatika angliskos kalbos mokyklis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
Vaiku draugas arba kaip mokytoja skaltytli ir rašyti be mokytojo..... 15 c
Naujas Budas mokyklis rašyti be mokytojo..... 10 c
Aritmetika mokiniui mokundų, su paveikslais (apdaryta) 35 c.
Viso \$1.60
Kas atsiųs iškirtęs šita apgarsinimą iš "Kovos" ir \$1.00 per mooney orderį, tai gaus vienas 4 knygas 60 c. pigiau.
P. MIKOLAINIS
Box 62 New York City.

Kelstone Phone Main 14-28.
Bell Phone Lombard 2506
Dr. Philip ROVNO
423 Pine st. PHILAD., PA.
Priėmimo valandos:
Nuo 10 ryto iki 3 P.M. Nuo 6 iki 8 vak.
Galima susikaboti rusiškai ir lenkiškai.

VISU ŽINIAI.
Perkrausčiau savo bučernę ir grosernę į naują ir geresnę vietą, po num. 2230 Fifth av. kamps Bredy st. Kas norite nebrangiai pirkti gėrytą, ateikite pas mane, o bušite užganėdinti. Su pagarba
John Kazlauckas
2230 Fifth ave.,
Pittsburgh, Pa.

Siunčiu pinigų į visas pasaulio dalis
ESU PO KAUCIJA.
Jei jums, skaltytolai, patinka "Kova" su mano raštais ir mano redaguojamas "Dilgėlės", tai patiks ir šis teisingas mano patarnavimas pinigų siuntime. O jūs siųstė pinigų per mane, aš siūsu savo raštus jums į "Kovą". Nuo jūs priklauso, kad galėčiau "Kovoj" rašyti. Rašymas yra darbas. Dirbt be jokio uždarbio nevisada galima. Saupes nenuskraudami, paremsit mane nors menku uždarbiu ir aš galėsiu "Kovoj" rašyti. Ranka ranką mazgoja — ar ne? Pinigų kalnas tuo prisiuoži, kas tik pareikalauja.
J. BALTRUŠAITIS,
2400 5-th ave., Pittsburgh, Pa.

F. J. Bagocius
Notaras. Taikos Tiesėjas.
AGENTAS
Visų Geriausių
Laivinų Kompanijų
28 W. Broadway
So. Boston, Mass.

St. Michelsonas,
28 Broadway So. Boston, Mass.
Rev. Kank. Šeplimo Komitetas
A. Zolynas,
23 W. York St., Newark, N.J.
Sekretorius J. Bulota,
708 W. 11th St., Baltimore, Md.
Adininkas J. Ramanauskas
Box 16, Minersville, Pa.
S-gos Artu Kontr. K-jos Sekr.
R. Merklis,
1815 E. Moyamensing Av., Phila. Pa.
LSS. rajony sekretorių antrašai.
I. J. Kazlauckas 77 Drayer st.
Waterbury, Conn.
II. J. J. Neris 162 Silgreaves st.
Phillipsburg, N.J.
III. J. Andriukonis Bx 3 New Kensington, Pa.
V. Petraštas 108 Ripley st.
Elizabeth, N.J.
V. J. Byla 236 N. West st.
Shenandoah, Pa.
VI. J. Undzius 242 Broadway So. Boston, Mass.
VII. J. M. Eulisekas 5 Murphy st.
Binghamton, N.Y.
VIII. J. Repšys 1719 N. Wood st.
Chicago, Ill.
X. J. Kačergius 1716 E. Matheny av.
Springfield, Ill.
XI. J. Stankus 1063 Bridge st.
Grand Rapids, Mich.
Veik. Komiteto narių antrašai.
I. Rajono.
M. J. Zalavienė 1419 S. Main st.
Waterbury, Conn.
II. Rajono.
A. Dega 509 Green st. Philadelphia, Pa.
V. J. Stankus 418 Bushkill st. Easton, Pa.
III. Rajono.
J. B. Kazlauckas 2400 Fifth Ave. Pittsburg Pa.
J. M. Jankus 810 Chateau st. Allegheny, Pa.
IV. Rajono.
J. K. Gillis 32 Van Buren st. Passaic, N.J.
J. Enys 154-6 Grand st. Brooklyn, N.Y.
V. Rajono.
L. Kupčinskas 217 E. Centre st. Shenandoah, Pa.
VI. Rajono.
F. Michelsonienė, 28 Broadway, So. Boston, Mass.
VII. Rajono.
A. Valiūnas 9 William st. Pittston, Pa.
VIII. Rajono.
K. Vederas 181 S. Halsted st. Chicago, Ill.
A. Petrulis 4608 Gross Ave. " " "
J. Mileka 3149 So. Halsted st. " " "
IX. Rajono.
A. Markevičius Box 126, Johnston City, Ill.
X. Rajono.
M. Meckus Box 51, Detroit, Mich.

L.S.S. Viršininku adresai.
Veik. Kom. Susiešimų Sekretorius
L. S. Kupčinskas,
217 E. Centre St., Shenandoah, Pa.
Pildantysis Komitetas:
V. Paukštys,
242 Broadway, So. Boston, Mass.
M. Kapočūtė-Michelson,
28 Broadway, So. Boston, Mass.
A. Bernotas,
1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.
L.S.S. Centro Sekretorius
J. Stasulevičius,
1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.
"Kovos" Redaktorius
K. Vidikas,
1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.
"Kovos" Administratorius
A. Žymontas,
1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.
Literatūras Komitetas
L. Pruseika,
242 Broadway So. Boston, Mass.
S. Strazdas,
2030 Canalport ave., Chicago, Ill.

J. Rosenbaum,
SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.
Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.
Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.
Agentūra geležinkelių tikiety.
Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.
605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Naujos ir Puikios Knygos!
Puikiausia knygelė dėl visų, kurioj telpa daugybė deklamacijų, monologų, dialogų ir komedija *Viduj Klebonijos*. Knygelės vardas **Paslapstis** — kaina tik 15 c. Nusipirk!
Kita pirmos klasios knygelė, su paveikslais ir puikioms apyskaitėms, po vardu **Revoliucijos Atbalsai**, o kaina tik 15 c. Reikalaukite, o gaušite!
Senas Vincas.
Kitos naujos ir naudingos knygelės: *Teatras* 20c, *„Liaudies Dainos“*, *„Cens-tokavo Slaptybės“* po 15 c. ir daugybė kitų knygų įvairiomis kainomis.
Visos knygos gaunamos: **"LAISVĖ"**
242 W. Broadway
So. Boston, Mass.

Rusiškai-Amerikoniška LINIJA
Geriausis, didžiausias ir greičiausias laivas, atlieka 1 ystę tarp Rusijos ir Amerikos nestodami net didžiausiose portuose. „Czar“, „Kursk“, „Russia“.
I Roterdamą į 8 dienas; į Liepą — 11d.
\$33.00 III Klasos \$35.00
\$45.00 II " " \$50.00
\$60.00 I " " \$70.00
Sekantis išplaukimas iš New Yorko:
KURSK, vasario 22
CZAR kovo 8
Dėlei platesnų informacijų kreipkitės pas mūsų agentus, arba pas generalinį agentą:
A. E. Johnson & Co.
Gen. Pass. Agent
27 Broadway New York.

LIETUVIŠKAS GYDYTOJAS
Dr. IGNOTAS STANKUS, M. D.
Tikras Lietuvis Daktaras ir Chirurgas Philadelphijoje.
Gydo visokias ligas vyrų, moterų, vaikų ir daro visokias operacijas. Jis yra pabalgęs daktarišką mokslą Indianos Universitete, buvo miestav daktaru, kur praktikojo po dispensares mieste Indianapolis, Ind. Paskui specializavosi mokiniu daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ligas didžioje mokykloje The New York Post Graduate Medical School and Hospital. Po įgijimui didžio daktaro mokslo, Dr. Stankus įrengė savo ločną namų mieste Philadelphijoje, kur prima visokius ligonius dėl gydymo ir darymo operacijų. Visi, kurie turėjo operacijas ir gydymą, likos užganėdinti ir dėkingi. Jeigu kas peikia daktarą Jg. Stanku, tai tas žmogus yra užvydytojas arba kokas valkata tarnaujantis pas kokius apgyvingus daktarus.
Daugybės padėkavonių. Kelios čionai talpinasi.
Malonus daktaras Jg. Stankus, įsų gyduoles atnešė man didžiausią naudą, už ką laisriū sirdingai ačiū ir patineliu juo vardu tarpe savo pažystamų ir giminių. Juozapas Val-kavida, 821 Antelope st., St. Louis, Mo.
Iš Canados rašo taip: Aš, Motiejus Bružas, širdingai dėkavoju daktarui Jg. Stankui už išgydymą mano nuo vyreskos ligos. Prie 5 daktarų kreipiausi Canadoj ir daug pinigų paleidau, bet negalėjau manęs išgydyti. O kaip aš išaukiau pas daktarą Jg. Stanku ir jis mane išgydė nuo pirmo priėjimo gyduoliu. Ištaru ačiū ir išmudu savo paveldą (ilgotraštį) vietoje padėkavonės už išgydymą. P. O. Earnet, B. C. Canada.
A. J. Auskalis, 511 Railroad ave., Brooklyn, N. Y. Išreikšiu savo širdingą padėkavonę Dr. Jg. Stankui už išgydymą nuo skaudėjimo pečių, skaudėjimo po kurtinę ir skaukus kvėpavimo. Da turū kousi, bet ir tas daug kartų mažesnis negu pirma.
Tos visos padėkavonės yra idotos su davejyju padū pacientų.
PASARGA.
Pamėlykite gerai, jeigu daktaras pats gali perskaityti įsų laiška ir pats gali su jomis susiekti, tai geriausias gal išgydyti negu tie daktarai, kurie įsų kalbos visaiškai nepanta. Neapsigaukite, nėra tenai lietuviško daktaro tuose institucijose ir klinikose, ir tie gariniai po laikraščius. O jeigu kokis berniukas ištuomėsi tenai įsų lietuviai, tai kokiam daktarui, tai supraskite, kad toks tenai yra ir gydymas. Tuos institucijas ir klinikas užlaiko sudėję bernaišikiai ir pas juos poilsa geras daktaras tarnau. Man širdingai padėkavonę jeigu nenori gydytis pas lietuviško daktarą, tai patink koki žmogus, kuris sušė gerai susiškai, ir sušė su juom pas gerą daktarą savo miestely, o apturėti tenai tikrą pagalbą. O jei norite galite atsiskaityti ir pas mane. Aš teipgi paduosiu Tamai už sėdą daktarišką pagalbą. Bėdus aš gyduo dovanai
Nepamirškite ofiso ir rezidencijos adresus. Visuomet kreipkitės ypatingai atsiųsu laišku šiuo adresu.
Dr. Ignatius Stankus
1210 SO. BROAD ST., PHILADELPHIA, PA.
Ofiso { Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietu nuo 2 iki 4 ir vakarais nuo 7 iki 9.
Valandos { Nedėliomis nuo 10 iki 3 val. po pietu.

Visiems naudinga
Klasišinis Atlasas viso pasaulio arba žemėlapis, kuri turti 499 pusl., didimo išleidimas. Angliškoje kalboje. Mapos, 54x25%
kurios parodo geležinkelius, vandenis ir kurias parodo valstybių valstybių, teritorijas ir kiek stelte miestų ir kiek gyventojų stelte ir staktuose miestuose, — taip ir viso pasaulio miestu. Kaina \$1.00. Gaunama pas:
M. M. Dovidaitį
221 Pine st., Wilmington Del.

BUK MANDAGUS!
NUSIPIRK
ETIKETA
Arba taisyklės, kurių kiekvienas turi prisilaikyti apėdijime su kitais. Ten rasit suvirė 300 pamoklinių gražiaus pasielgimo dėl visų vienkliose atvėjuse. Kaina 25c. Pinigūs mažiau dolerio galima siųsti krasos ženkieliais.
M. M. Rice-Herman
140 E. 19 st., New York.

Visiems prieinamas
LAIKRODELIS.
Šis puikus im. 21 aukštos **RAILROAD LAIKRODELIS** ausuke už sukamas ir nustatomas geriausias laikų laikio, viskas puikiai įtaisyta, absoliutiškai tikras ir stankus. Garantuotai **ANT 90 METU**, abi pusl. likitai, gražiai graviruoti, pagal naujausią madą. Šis laikrodelis skiriamas ypatingai **GELEŽKELIO DARBININKAMS** kurie privalo visada turėti teisingą laikrodelį. Vyrški ir moteriški. Specialūs puslaimys. Mūsų priėjime laikrodelį tavo adresu C. O. D. \$5.75 ir ekspreso išėsa, su tešminta pilnas išsaminavimo. Jei nebūna pilnai užganėdintas **WOMKET NEI CENTO**. Frio kiekvieno laikrodelio pulkus aukštosios retėžilės ir komposišis dykai.
EXCELSIOR WATCH Co.
903 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

Išsirašykite 1913 m/ geriaus Juokų, Kritikos, Muzikos ir Dailės paveiksluotą Laikraštį
"TARKA"
Eina kas mėnesis 16 puslapų, su viršeliais.
Cienig: Metams tik \$1.00. Pusel metų 60 c. Vienas numeris 10 c.
Pinigams ir laiškam siųsti adresu:
"TARKA"
P.O. Box 103, Lawrence, Mass.

"KOVOS" Administracijos
Galima tuojau užsirenu-
šytus lietuvių laikraščius. Juk beveik visi sąjungiečiai, apart "Kovos", skaito da ir kitus laikraščius, todėl užsisakykit juos per "Kovos" Administraciją, tuomet Sąjungai bus pelnas, o jūs gausite tą ko norite. Verta užsisakyti šiuos laikraščius:
RANKPELNIS Dvisavaitinis
Kaina metams \$1,50
Išėina Skotijoje
LAISVĖ
Du syk į savaitę
Kaina metams \$2.00.
Išėina So. Boston, Mass.
KELEIVIS Savaitinis
Kaina metams \$1,50
Išėina So. Boston, Mass.
DARBININKŲ VILTIS Savaitinis
Kaina metams \$1,50
Išėina Shenandoah, Pa.
DILGĖLĖS Dvisavaitinis
Kaina metams \$1,00
Išėina Pittsburgh, Pa.
LIETUVIŲ ŽURNALAS Mėnesinis
Kaina metams \$1.00
Išėina Chicago, Ill.
LAISVOJI MINTIS Mėnesinis
Kaina metams \$2,00
Išėina Scranton, Pa.
Taigi ar sau ar savo draugams užrašysit minėtus laikraščius, užsakymus visuomet siųskite "Kovai".
1815 E. Moyamensing ave., PHILADELPHIA, PA.

ATSITEISKITE!
Kuopos, rajonai ir pavieniai draugai, kurie esate skolingi Administracijai už pašalinus spaudos darbus, malonės umu laiku atsilgyinti, nes kai-kurie jau nuo seniai skolingi ir tyli. Juk skriausti Sąjungos nenorėsite. Paskubėkite.
Administracija.

Pabaigoje Lapkričio mėn. išeis iš po spaudos
Amerikos Lietuvių Kalendorius
1913 metams sutaisytas J. ILGAUDO
Iš turinio kalendoriaus reikia paminėti keletą svarbesnių straipsnių: Kodėl viskas brangsta, kaip ir ką mokintis, Dailė ir proletarijatas, Chronika-revoliucijos judėjimo Kosijoje, Vilny, Gyvenimo Tikslas, Ar bus blogi metai 1913, ir daugybė įvairiausių statistikų ir šiaip gyvenimie reikalingų žinių ir informacijų. Šitas kalendorius yra labai naudingas ir būtina reikalingas kiekvienam lietuviu namuose. Paikiai iliustruotas. Prisiųsk mums 25c pinigais ar stemponis, o mes prisiųsim šitą KALENDORIŲ TAIŠTĄ namais kartu su 36 puslapių IŠSEINIŲ KALENDORIUMI 1912, 1913 ir 1914 metams dovanai.
AGENTAMS pusė tainos. Kas ims už \$10.00 ant karto, tam pristatimo lais mėg apmokame. Pinigai siunčiami iš kalno.
ILGAUDAS
1841 So. Halsta St., Dept. 3. CHICAGO, ILL.

NEBO Korkiniai galais PAPIROSAI
Pulkys paprosai Turkiško rankiaus
GERIAUSI — visame SVIETE
10 už 5c
Parsiduoda krautuvese
ESTABLISHED 1760

Sustatyk byle kokius numerius nuo 1 iki 9, į kiekvieną aukščiau parodytą skrytelį taip, kad darant uždėjimą visap, išėtu 20. Tik tą patį numerį nevartok daugiau kaip vieną sykį ir savo išrašymą prisiusk mums.
Jei telsingai išraš, už atlygimū mės tau prisiusime \$15.00 vertės kredito čekį, kuris geras perkas musu aukštinus, gvarantuotus ant 20 metu, vyriškus ar moteriškus laik odėlus su retėžilais ir kompasšalais. Taipgi mės tau prisiusime savo katalogą, iš kurio galėsi pasirinkti laikrodelį, retėželį ir kampasėlį, kols tik patinka. Šitas pasiūlymas yra tik ant trumpo laikio, taigi rašyk tuojau, įdedamas krasos markes už prisiusimą katalogo.
HOME CREDIT WATCH Co.
502 E. 16-th st., Dept. 21, - New York.

Šiuomi pranešame, jog jau išėjo iš spaudos LSS. Išeidimas No. 12-as
SOCIALDEMOKRATŲ MOKSLO PAMATAI
Parašė K. Kautsky. Iš vokiečių kalbos vertė P. Kovas. Pusi. 55, prekė 20c
Si knygelė turėtų rasti kiekvienoj darbininko žmogaus grūtelis, ir kiekvienas interesuojantis socializmo klausimu, privalo būtinai minėtą knygelę nusipirkti ir perskaityti, nes tik tokiu rastiis skaltijamas darbininkas žmogus, gal gauti supratimą apie socializmo mokslą ir pažinti dabartinę netikusią išnaudojimo tvarką.
Reikalaujanti minėtus knygelėms prisiųskit "Kovos" Adm. 20c, o tuoj apturėsite. Agentam nuleidžiama nuosiminti.
"LAISVĖ"
Visuomenės, Kultūros, Politikos, Literatūros, Populiariškai-Moksliskas LAIKRAŠTIS
Eina du sykiu sąvaitėj: Utarninke ir Pėtnyčioj.
Laikraštis "LAISVĖ" didelio formato, talpina raštus geriausių rašytininkų ir visuomet pilnas naujausių ir tikriausių žinių. "LAISVĖ" penumerata Suvienijotose Valst. metams 2 dol., rusmečiui 1 dol. Ubrubežiuose—metams 3 dol., pusmečiui—\$1.50.
Ant pažirėjimo siunčiam vieną numerį DYKAI!
Užsirašant laikraštį arba turint kokius nors reikalus adresuokite taip:
"LAISVĖ" 242 West Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Rusija pralenkia Amerika.
Ne linosybėje, bet išdirbime **Vodka**, skanus rusiškas tautiškas gėrimas, yra žinomas savo čystumu ir puikumu, nes jis atydziai išdirbtas ir savyje prailiko vien sveikas grūdų išsunkas. Mės užlaikome **Vodka** importuotą ir **Vodka** čionai išdirbtą.
Mės išdirbame **Vodka** iš čystų grūdų ir tokiais pat aparatais ir budu, kaip kad išdirba Rusijos valdžia.
Ačiū mūsų veikulumi mės parduodame už abal užimantį prekę. Jūs galite gauti **Vodka** importuotos ir **Vodka** čionai išdirbtos, taipgi geriausios Amerikoniškos ir im-portuotos degtinės, vynų ir saldžiū gėrimų.
Alus bonkutėmis ir bačkomis.
J. CARTUN
401-3-5 South st. - Philadelphia, Pa.